

หนังสือเรียน ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
เล่ม ๑

มาลิ
ป.๓

๑.

กิจกรรมหน้าชั้นเรียน ป.๓ เทอมที่ ๔
การเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ๒

หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เล่ม ๑

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่สิบสอง ๓๐๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๓๔

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๑๐.๐๐ บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้แล้ว)

องค์การค้าของครุสภากจัดพิมพ์จำหน่าย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ครุสภากลาดพร้าว

๕๒ ถนนสุภาพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ ปิติกันยา	๑
บทที่ ๒ เจ้าจ้อจนชน	๙
บทที่ ๓ นกเขาเอย	๑๖
บทที่ ๔ ขาเสพย์ติดเป็นอันตราย	๒๕
บทที่ ๕ โสันน้อยเรือนงาน	๓๓
บทที่ ๖ ครอบครัวของเพชร	๔๓
บทที่ ๗ เพชรอยากเรียนหนังสือ	๕๐
บทที่ ๘ สุดสาครกับม้านิลนังกร	๕๘
บทที่ ๙ คนมีประโยชน์	๖๗
บทที่ ๑๐ ฤกเสือสำรองวีระ	๗๗
คำประพันธ์ในหนังสือเรียน	๘๓
ประมวลคำใหม่ บทที่ ๑ - ๑๐	๘๕

บทที่ ๑

ปิติกับยา

“ไก่ขันปลูกปิติเป็นประจำทุกเช้า ตามประคิฤตูทำนา เช่นนี้ พ่อ แม่ และพี่ไปนาตอนเข้ามีดก่อนเข้าตีน วันนี้แม่ มัวหาผ้าคลุมหน้ากันแಡดึงทำให้ไปช้ากว่าทุกวัน ปิติจึง ตีนขึ้นมากัน พ่อเตรียมเครื่องมือทำการอยู่ข้างล่าง พี่ เตรียมข้าวปลาอาหารและกรอกน้ำใส่กระติก เสร็จแล้วก็ พากันลงไปนั่งค่อยอยู่ที่เครื่อใต้ต้นมะปราง ปิติผลหน้าต่าง เห็นพ่อกำลังเอาคราดกระแทก กับพื้นดินแรง ๆ เพื่อให้ ดินหลุดออกจากนก้อนกรวดที่พื้นกระเด็นขึ้นมา เขาอยากรู้ ขอไปนาด้วยแต่เกรงว่าพ่อจะดุ เพราะพ่อเคยบอกว่าขาดกกล้า ไม่เป็น จึงต้องอยู่บ้านช่วยยาทำงาน เข้าเข้าไปช่วยแม่ หาผ้าคลุมหน้าแต่ไม่พบ แม่รำคาญเลยเปลี่ยนใจใช้งอนแทน

ครั้นพ่อ แม่ และพี่ไปแล้ว ปิติจึงล้างหน้า แปรงฟัน อาบน้ำ สาระผม เขานอนยาวยกกำลังล้างหน้าประเปงให้น้อง จึงลงไปเดินเล่นรอบบริเวณบ้าน ขณะนั้นยังเข้าอยู่ พระอาทิตย์เพิ่งขึ้นจากขอบฟ้าครึ่งดวง ท้องแสงสีทองอ่อง

เรื่อเรื่อง ผู้งนกพา กันบินออกหา กินเป็นหมู่ อาการสดชื่น
ลงเย็นพัดผ่านไม่ขาดระยะ นานองค์ผึ้งเกลือกกลัว เกสร
ดูกบัวในสระข้างบ้านอย่างสำราญใจ แล้วเดินเรื่อยมาจน
กระหั้งถึงต้นมะยมหลังบ้าน เข้าคิดถึงเจ้าแก่ขึ้นมาทันที
 เพราะมันเป็นสัตว์เลี้ยงที่ไม่เคยขัดใจเขาเลย ตั้งแต่เจ้าแก่
 ตายเขารู้สึกเหงามากจนพ่อสองสาร และสัญญาว่าจะหาลูก
 ม้ามาให้เลี้ยงแทนเจ้าแก่ แต่พ่อก็ยังหาไม่ได้

พอดีปิติได้ยินเสียงหายร้องเรียกจึงรีบวิ่งกลับ ครั้นขึ้น
ไปบนบ้านเห็นนายกำลังก่อไฟ ควันไฟกระจายไปทั่วบ้าน

“หิวข้าวหรือยัง” นายถาม “ถ้ายังไม่หิว ช่วยหัน

หยวกกลัวให้ยาหยน้อยເຄອະ ยาจะต้มให้หมู”

“ได้ครับยา” ปิติตอบแล้วก็ค้ามีดหันหยวกกลัวใส่กระจาดอย่างกระฉับกระเฉงจนเห็นอเปยกโซกไปทั้งตัว ยาเตือนว่า “ระวังจะเนื่องนิ้วตัวเองเข้านะปิติ” พอยายพูดจบ ปิติร้องลั่นสะบัดมือไปมา ทำหน้าเบี้ย ยายตกใจปราดเข้ามาค้ามือปิติขึ้นดูก็ไม่เห็นมีบาดแผล ปิติหัวเราะชอบใจ ยากราชจึงว่า “ปิติเจ้าทำตัวเป็นคนหลอกหลวง เช่นนี้ ระวังจะเป็นเด็กเลี้ยงแกะ”

ปิติเข้าไปกอดประจุบยา ผมนึกว่ายายจะชอบเสียอีก ผมจะเป็นเด็กเลี้ยงแกะได้

อย่างไรครับ”

“เด็กเลี้ยงแกะที่ยายเคยอ่านในหนังสือนะซี เข้าเป็นเด็กไม่ดีชอบพูดจาเหลวไหลหลอกให้คนเข้าใจผิด เข้ามาผู้งแกะไปเลี้ยงที่ชายทุ่ง นึกสนุกขึ้นมา ก็ร้องตะโงนเอะอะว่า หมายปืนแกะหมดแล้ว พวกร้านนาที่อยู่ใกล้ได้ยิน ก็คัวมีด คว้าไม้ วิ่งมาจะช่วยแต่ไม่เห็นหมายปืน ช้าเจ้าเด็กเลี้ยงแกะก็หัวเราะขันที่เห็นผู้ใหญ่วิ่งหน้าตื่นคิดว่าหมายปืน ครั้นวันหลัง หมายปืนมาจริง ร้องตะโงนอย่างไรก็ไม่มีใครมาช่วย เพราะเข้าคิดว่าคงจะถูกหลอกเหมือนคราวก่อนนี่แหละ เจ้าย่าหัดเป็นคนพูดปด จะไม่มีใครเชื่อถือเหมือนเด็กเลี้ยงแกะ จำไว้นะ ปิติ”

ปิติกราบขอโทษยายแล้วว่า “ครับยาย ผิดจะจำไว้จะไม่พูดจาเหลวไหลหลอกใครอีกต่อไป”

“ดีแล้ว” ยายพูด “ไปกินข้าวกันเถอะ จะได้รับทำงาน”

แบบฝึก

- ฝึกผันคำที่เขียนต้นด้วย ก จ ด ต น ป อ (เรียกว่าอักษรกลาง) ผันด้วย

ตัวอ่าน อาง อ่าง อ้ำง อัง อ่าง
 ก่อ จ่าย เด่น ตั้ง เป็บ
 แบง อึง กลัว กล้า แปรง

๒. ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่ กง (ง สะกต)

ขัง	ชอง	<u>เตียง</u>	ถาง
แทง	บึง	ผูง	มุง
โยง	เร่อง	ลวง	ลิง

๓. ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่ กน (ນ ญ ณ ร สะกดเหมือน น สะกต)

ເກສຣ	<u>ເຂືອນ</u>	ແທນ
ເຫີນ	ບຣິເວນ	ບຸ້ຍຸດຸນ
ຮໍາຄາຢູ່	<u>ສັບມູນາ</u>	<u>ສັບມູນານ</u>
ສໍາຮາຢູ່	ສົງສາຮ	ສມຄວຮ

๔. ฝึกอ่านคำที่มี ຮ ຄ ตามหลัง ก ດ ປ (เรียกว่าคำควบกล้ำ
 ซึ่งต้องอ่านออกเสียงกล้ำกันทึ้งตัวหน้าและตัว ຮ ຄ)

กรวด	กรอก	ໂກຮ	ກراب
ครັນ	ครຶງ	ແຄ່	ດຣາດ
ປຣາບ	ປຣາດ	ປຣາງ	ປຣນ
ກລ້າ	ກລ້າ	ກລ້ວ	ເກລືອກ

คลอง คลุม ปลูก เปเลี่ยน

โผล่ แหลก เพลื้อ ผสัصد

๕. ฝึกอ่านคำที่มีหน้า(หน้าคำที่เขียนต้นด้วย ง น น ย ร ล ว เสียง
จะเปลี่ยนไปเท่ากัน ตัว ห แต่ไม่ออกเสียง ห และผันเหมือน
ตัว ห)

เหงา เหงื่อ หน้า เหนียว

hma เหม็น หยวก หยุด

หรือ หรอก หลอก เหลา

ไหล ไห แหวน หว่าน

๖. ฝึกอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์ (คำที่ประสมด้วย สาระ -ะ)

คำที่เขียนต้นด้วย กระ และ ประ

กระชาด กระจาย กระเด็น กระฉับกระเจง

กระดิก กระแทก กระปอง กระเทียม

ประเป็ง ประจบ ประจำ ประตู

ประชุม ประโยชน์ ประเดี่ยว ประเตศ

คำที่เขียนต้นด้วย ตะ มะ ระ สะ

ตะโgn ตะเกียง ตะกร้า ตะวัน

มะym มะปราง มะพร้าว มะม่วง

ระยะ ระเบียง ระฆัง ระวัง

สะบัด สะดาวก สะกด สะไภ้

๓. ฝึกอ่าน

พอดี สีเรื่อง เชื่อถือ มีอคัว
 น่าแปลก แลกเปลี่ยน เทียนไช ใกล้แพล
 แคร์ลัน หันหยวก หมวดเหม็น เป็นแห่

แตกระจาย	ขายกระจาด	ขาดกระเด็น
เป็นประจำ	ทำประจำ	พบประเดี่ยว
เดี้ยวมะม่วง	พวงมะปราง	ทางมะพร้าว
ราสสะพาน	-sanตะกร้า	อย่าชะโงก
โบกสะบัด	จัدرะยะ	จนกระทิ้ง
ดังเอะอะ	เสียงตะโงน	ตันมะยม

คนพูดปดไม่มีใครเชื่อถือ
 อาย่าอาบน้ำทันทีเมื่อยังมีเหงื่อเปียกโซก
 บริเวณที่จะตากกล้าจะต้องໄฤตราดเสียก่อน

บทที่ ๒

เจ้าจ่อจอมชน

วีระนั่งผสมปุยอยู่บันแคร์ใต้ต้นขันธุนในสวนหลังบ้าน เจ้าจ่อจอมชนขึ้นไปนั่งทำท่าส่ง่าอย่างสบายใจอยู่บันตัน ฝรั่ง มันนั่งลงบนเสียงมอยได้ไม่นานก็ขย่มกิ่งไม้เล่น พอมันเห็นปิติเดินมา ก็เขย่ากิ่งฝรั่ง ร้องเจี้ยก ๆ บอกให้วีระรู้

ปิติกับวีระทักทายกันอย่างสนิทสนม แล้วปิติแหงนหน้าขึ้นไปทักเจ้าจ่อ วีระขยับที่ให้ปิตินั่ง เขามองเห็นรอยถลอกที่ขาปิติ

จึงถามว่าเป็นอะไร ปิติถอกขาการเงงให้ดูรอยถลอก
แล้วบอกว่า “ເພື່ອຢູ່ຮ່ວງທາງຈັນເຈອຂບວນແຫ່ນາຄ ມີ
ຄົນໜຶ່ງຮ່ານວັດເນວຍນເຂົມາໄກລ ຈັນຮັບຫລບເລີ່ມໃກລ
ລັງຂ້າງຄົນ ພະນາມຈຶ່ງເກີ່ວເອາ ພອໄມ່ມີເຈົາແກ່ຈັນຕົ້ອງ
ໂດນໜາມແລະເດີນເຫັນຍື່ອຍ ຈະເໜີ່ອຫຍດຍ່າງນີ້ແລລະ”

ປິຕິມອງດູ້ຄັ້ງປຸ່ຍແລ້ວພູດວ່າ “ເຮືອກຳລັງຜສມປຸ່ຍ ຈັນມາ
ທຳໃຫ້ເຮືອເສີຍານຫຼືອປັ່ງວິຣະ”

“ປັ່ງວິຣະ” ວິຣະຮັບປົງເສີເສີແລ້ວຄາມວ່າ “ເຮືອມາຫັນ
ຂອນນຸ້າຕາຍຍ້ອງປັ່ງລ່າ”

“ຂອ້ອີ່ຍ ຍາຍຍິ່ງວ່າຈັນພູດຈາເຫລວໄຫລຍູ່ດ້ວຍ ເນື່ອວານ
ຈັນທຳຕົກຫລອກຍາຍວ່າມີດັບມືອ ນີ້ກ່າຍຍະສຸນຸກແຕ່ຍາຍ
ສຽງວ່າ ຈັນທຳຕົວເປັນເຕັກເລື້ອງແກະ”

ວິຣະຫ້ວເຮົາ ເຂົ້າຫັນໄປເຫັນເຈົ້າຈົ່ວກຳລັງລົງຈາກຕັ້ນຝຣັ່ງ
ຈຶ່ງພັກໜ້າເຮົາໃຫ້ມັນຂຶ້ນມາບນແກຣ ແລ້ວສ່ງໄມ້ສໍາຫັນ
ຄົນປຸ່ຍໃຫ້ມັນ ເຈົ້າຈົ່ວສົມຄຣໃຈຈະເລີ່ນໜອຍໆແລ້ວຈຶ່ງຄວ້າໄມ້ຈາກ
ວິຣະໄສ່ລົງໃນຄັ້ງປຸ່ຍ ກຣະແທກຂຶ້ນລົງເຖິ່ນ ເຕັກທັ້ງສອງພາກັນ
ຫ້ວເຮົາ

“ເຫັນເຈົ້າຈົ່ວແລ້ວຈັນຍິ່ງຄິດສຶ່ງເຈົາແກ່ ວິຣະຊ່ວຍຫາສັ່ວົບ
ເລື້ອງໃຫ້ຈັນສັກຕົວເສອະນະ” ປິຕິບອກ

“ฉันก็พยายามอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เจ้าแก่ตายยังไม่รู้จะ
หาสัตว์อะไรให้ Schroeder เลี้ยง” วีระพูด

พอเดี๋ลุงของวีระเดินเข้ามาในสวน ถืออุ่นมาพวงใหญ่
ปิดพนมมือให้ว “สวัสดีครับ คุณลุงไปไหนมาครับ”

“ไปที่สหกรณ์การเกษตรมาจับหลาน เขามีงานฉลอง
ป้าย ลุงยังพบพ่อของหลานเลย” ลุงตอบแล้วส่งอุ่นให้
วีระกับปิติ เด็กทั้งสองยกมือให้วขับคุณแล้วรับมา

“ครับ เมื่อเช้าพ่อบอกแม่ว่าจะไปสหกรณ์ ให้มี
ใบนำก่อน ป้านนี้พอก็คงกลับบ้านแล้ว”

“คงจะกลับแล้ว เมื่อตอนที่ลุงมา เห็นทอยกลับกัน
หลายคน”

ลุงเหลือบไปเห็นเจ้าจ้อก์หัวเราะ “นั่น วีระเข้าได้
พนักงานผสมปุ๋ยแล้วหรือ” ทุกคนพากันหัวเราะ เจ้าจ้อ
หันมาพยักหน้าชอบใจ คิดว่าลุงสนับสนุน มันยิ่งคึกคักนอง
เร่งคนเร็วขึ้นจนตัวเชี้ไปมา วีระต้องพยุงไว้กลัวมันจะล้ม^{ไม่}
ไม่ช้าเจ้าจ้อก์เห็นอยู่ จึงโยนไม้ทึ้งลงนอนเหยียดยาว

วีระโยนลูกอุ่นให้มันเป็นรางวัล เจ้าจ้ออนอนอยู่รับไม่
ถังด้วย ลูกอุ่นจึงตกลงในถังปุ๋ย เจ้าจ้อเอองก์จะหล่นตามลง
ไปด้วย โชคดีที่มันเป็นสัตว์ว่องไวคัวแคร์ไว้ได้ทัน วีระ

ตกใจจนหน้าซีด ปิติหน้าสดกลัวเจ้าจ่อจะตกลงไป อีก เห็นเจ้าจ่อขึ้นมาตอนเอกสารเขนกอยู่อย่างเดิมก์โลงอก เด็กทั้งสองพากันหัวเราะชอบใจ

“นี่ถ้ามันตกลงไป คงแยกไม่เป็นปุยอาจมีพยาธิ์ได้”
วีระว่า

“ไม่มีแน่ เพราะไม่ใช่ปุยคอก แต่เจ้าจ่อลิงแสม ลูกสมุนของวีระ มันໄวยังกับปorthoไม่ต้องกลัวว่ามันจะตก”
ลุงพูดแล้วหันมาถามปิติว่า “ปิติมาเที่ยว หรือมีธุระอะไร

“ผอมมาเที่ยวครับ และอยากรื้อวีระช่วยหาสัตว์เลี้ยง ให้ผอมแทนเจ้าแก่ด้วย” ปิติตอบ

“เออจริงซีนนะ ปิติคงเหงา วีระช่วยปิติหน่อยนะ หลาน” ลุงพูด วีระรับคำเป็นมั่นหมายทำให้ปิติเดี๋ยวจะนั่งหน้าบ้าน

แบบฝึก

- การอ่านอักษรนำ คำหลังออกเสียงเหมือนตัวนำประสมสารนั้น ผันเหมือนตัวนำ และออกเสียงตัวนำเป็น -ะ กิ่งเสียง

ตัวอย่าง คำว่า ขยับ ถ้าไม่มีตัว ข จะอ่านว่า ยับ แต่ เมื่อมีตัว ข อยู่ข้างหน้า ยับ จะเปลี่ยนเสียงเหมือนมี ห นำ เป็น หยับ

ดังนั้น ขยับ อ่านว่า ຂະ-หยัน (ออกเสียง
ຂະ กิ่งเสียง)

ฝึกอ่าน

ขยับ	ขنم	ฉลอง	ฉลาด
ถลอก	ถaway	ฝรั่ง	สรุป
ขณะ	เสมอ	ขย่ม	จมูก
ตลง	ตลาด	ตลอด	ป্রอท
อร่อย	สนิทสนม	สนับสนุน	สวัดเนวียน

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดในแม่ กด (ດ ຕ ຕຽ ຖ ທ ธ ช) สะกด ออกเสียง
เหมือน ด สะกด)

ชีด	ສลด	เหยียด
อนุญาต	ผลิต	ชีวิต
เกษตร	บำตร	มิตร
บาท	ป្រอທ	សនិក
ໂກរាជ	ປ្រឹត្តេជ្រ	ພយាទិ

๓. ฝึกอ่านคำที่สะกดใน แม่ กນ (ນ ញ ញ ស ក ស ក) สะกด ออกเสียงเหมือน น
สะกด)

นั่น	ប៉ាន	ឃបវន
គុណ	ឃវញ្ញ	ເដីញ្ញ
ការ	កហារ	សកករណ៍

๔. ฝึกอ่านคำที่สะกดในแม่ กก (ก ค คร สะกด ออกรสีียงเหมือน
ก สะกด)

คึก	គក	ພយກ
นาค	ໂຮຄ	ສມັຄຣ

๕. ฝึกอ่านคำที่สะกดในแม่ กນ (ນ ປ ພ สะกด ออกรสีียงเหมือน
ບ สะกด)

ຍົບ	ຫລບ	ໜຍັບ	ເໜີລົບ
ບາປ	ຮູບ	ສຽບ	ກາພ

๖. ฝึกอ่านคำที่ไม่ประวัติธรรมนี้ (ออกรสีียงเหมือนตัวนำเป็น -ະ กິງເສີຍ)

ທຍອຍ	ຜສມ	ເຜວິຍຸ	ພຍກ
ພນມ	ພນັກ	ພຢຸງ	ຂບວນ

๗. ฝึกผันคำที่มีอักษรนำ (ให้ผันเหมือนตัวนำ)

ตัวอย่าง

ຝຣັງ	ຝຣັ່ງ	ຝຣັ້ງ		
ອົງນ(ອະ-ຈຸນ)	ອົງ່ນ	ອົງ້ນ	ອົງຸນ	ອົງ່ນ
ໝຍ່ນ	ເໝຍ່າ	ໄດລ	ຝຣັງ	
ສົງ່າ	ເສົງ່ຍົມ	ອົງ່ນ	ອວ່ອຍ	

๙. ฝึกอ่าน

ขยับปีก	หลีกหลวง	พบฝรั่ง
นั่งเขย่า	เข่าถลอก	บากสมุน
อุ่นขนนม	ผสมยา	หน้าสลด
หมัดสองขา	อย่าไถล	ไม่ตกลง

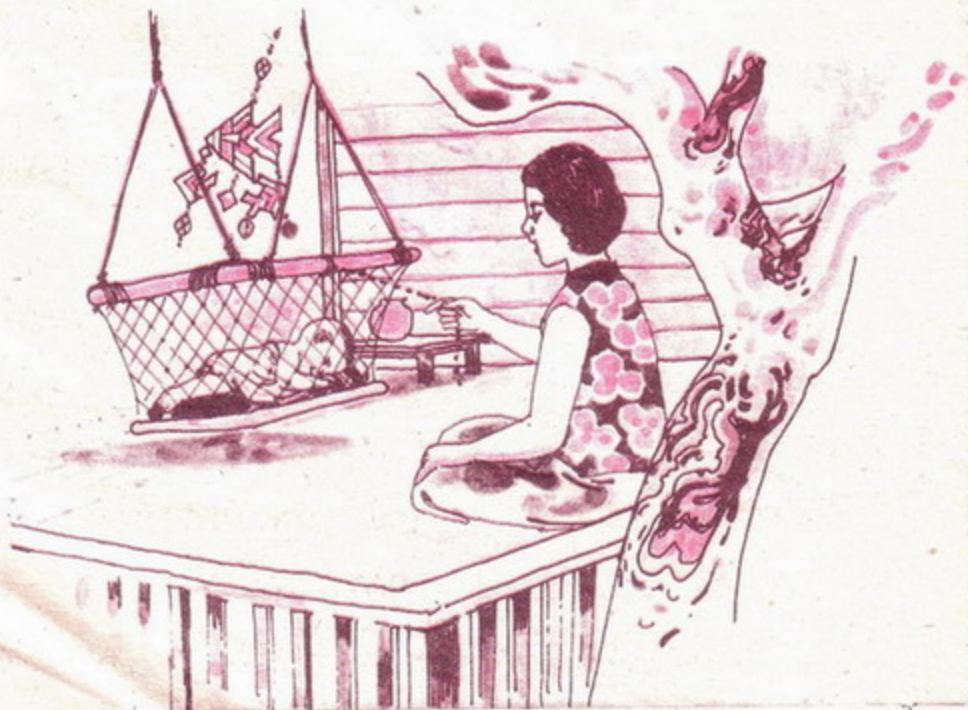
ขย่มตันไม้	ไถลลื่น
ยืนสองบะเสวี่ยม	เตรียมรางวัล

เข้าเหียดเท้ามาถูกจัน
 เข้าเหลือบมองดูฉัน
 เข้าบรถณวัดเนี้ยนด้วยความคึกคะนอง
 นายอำเภอสนับสนุนให้จัดตั้งสหกรณ์การเกษตร

บทที่ ๓

นกเขาเอย

ขณะที่ปิติกำลังจะลาลุงและวีระกลับบ้าน เข้าได้ยินเสียงกล่อมเด็ก แ渭มาจากบ้านหลังใหญ่ที่อยู่ติดกับสวนเสียงของคนกล่อมไฟเราะ บทกล่อมก็ชวนฟัง ปิติจึงนั่งฟังเพลิน ลุงสั่งเกตเห็นก็ยิ้มแล้วนิ่งฟังด้วย บทกล่อมว่าดังนี้

เจ้านกเบาเดื่อนເຂຍ
ແນ່ຈະໄປບາຍຂອງ
ນກເບາເຂຍ
ບັນເດີດແມ່ຈະພັງສີຍັງເລຳນ
ນກເບາເຂຍ
พระສຸວິຍານນໍາຍເບື້ອງ

ໃຫ້ເຈົ້າອູ້ເຮືອນເລື້ອນນ້ອງ
ເລື້ອນນ້ອງເດີດພ່ອຄຸມເຂຍ
ບັນອູ້ແຕ່ເບົາຈົນເຢັນ
ເນື້ອເຢັນເຈົາຄົນເຕີຍວ
ບັນອູ້ແຕ່ເບົາຈົນທີ່ຍັງ
ທີ່ຍັງແລ້ວຈົນນອນເປົລເຂຍ

“ບຖກລ່ອມບທນີ້ຜມໄມ່ເຄຍໄດ້ຍືນແລຍ” ປິຕິພູດ “ຍາຍ
ກລ່ອມບທນກກາເຫວ່າ ຜມໄມ່ຄ່ອຍຂອບພຣະເກລີຍດນາຍພຣານ
ທີ່ຍັງນົກຕາຍທັງສອງຕົວ ຍາຍນອກວ່າເປັນນາປເປັນກຣມມາກ
ຕາຍໄປກີໄມ່ໄດ້ຂັ້ນສວຽດ ແມ່ວ່າເຮົາຈະຮັງເກີຍຈາກພຣະ
ມັນຂອບຂໂມຍ ແຕ່ມັນກີມີນີສັຍເວື້ອເພື່ອເຝື່ອແຜ່ ດັນໃຈນາປ
ອຍ່າງນີ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບກັຍພົບຕີສັກວັນໜຶ່ງ” ລຸ່ງຫ້ວເຮົາ “ປິ
ນີ້ມີເມຕຕາກຮູ້ນາຕ່ອສັຕິວ ໄດ້ກຸ່ຄລິມາກນະຫລານ ກາຍຍິງ
ສັຕິວເປັນເຮືອນຫຣມດາຂອງບຣດານາຍພຣານທັງໝາຍ ແຕ່
ນັ້ນແລະຄ້ານາຍພຣານຍິງສັຕິວຕາຍມາກ ສັຕິວປ່າກີ້ໜົດປ່າແນ່
ທຸກວັນນີ້ ຄື່ງແມ້ຈະມີປະກາຄຫ້າມ ແລະມີບຣຍາຍທາງວິທຍ
ກຣະຈາຍເສີຍ ຮຶ້ໃຫ້ເຫັນໂທ່ງຂອງກາທໍາລາຍຫຣມຫາຕີ ແຕ່
ປຣາກງູ້ວ່າຍັງມີຄົນໂລກໄມ້ຮູ້ຈັກຄຸນຄ່າຂອງຫຣມຫາຕີ ພວກເຂົາຈຶ່ງ
ບັງອາຈຕັດຕັນໄມ້ທໍາລາຍປ່າແລະຍິງສັຕິວ ນາງທີ່ກີ້ວິວໄກສເຂົາ

ครอบครอง เพราะความเห็นแก่ตัว นี่เป็นปัญหาใหญ่ที่เราต้องช่วยกันแก้ไข ลุงดีใจมากที่ปัจจุบันนี้รู้บาลกำลังเร่งควบคุมและกำจัดพวกรากที่มีเจตนาร้ายนิสัยเลวเหล่านี้ให้สิ้นไป คนเห็นแก่ตัวพวนนี้สิ ควรได้รับภัยพิบัติ”

“จริงครับคุณลุง” ปิติเสริม

ปิติหันไปถามวีระ “เมื่อกี้นี้ เสียงแม่กล่อมลูกใช่ไหม”

“ใช่” วีระตอบ “นั่นเสียงภารยากำนันกล่อมลูกคนเล็กของเขา ฉันชอบมาก ตอนสายหรือตอนบ่าย ถ้าเข้ามาหนึ่งอยู่ในสวน ก็มักจะได้ยินเป็นประจำ พึงเพลินดี”

“ภารຍาภັນນຄງໄມ້ໄດ້ໄປխາຍຂອງເໜືອນບທິກລ່ອມ
ຫຮອກນະ ຈຶ່ງມີເວລາກລ່ອມສູກ ລັນໄມ້ຂອບໄປխາຍຂອງເລຍ
ຈັນອາຍ” ປິຕິພູດ ລຸງຈຶ່ງວ່າ “ອ່າຍທໍາໄມ້ລະປິຕິ ອາຊີພາຍ
ຂອງເປັນອາຊີພສුຈົດ ວິຣະເຄຍຫາບຜລໄມ້ໄປխາຍທີ່ຕລາດ
ເສມອ ໄມ່ເຫັນເຂາອາຍເລຍ ກາຣທຳງານສຸຈົດໄມ້ວ່າງນອະໄຮ ၅
ໄມ່ນ່າອາຍຫຮອກ ກລັບນ່າສຽງເສີຍອືກ ພລານອຍ່າເປັນ
ກັງວລເລຍ ພື້ພລທີ່ບ້ານຫລານມີກໍເວົາໄປխາຍຕີ ຝຶກໄວ້ແຕ່ເລັກ
ໂຕຂຶ້ນກີ່ຂໍານາຜູ້ຍືດເປັນອາຊີພໄດ້” ປິຕິນິກໃນໃຈວ່າເຂາຈະເລີກ
ອາຍແລະພຍາຍາມຫັດຂາຍຂອງ ຈຶ່ງຕອບຮັບຄຳລຸງອຍ່າງໜັກແນ່ນ
ວ່າ “ຄຮັບ ພມຈະໄມ້ອາຍ ແລະຈະຫັດຂາຍຂອງໃໝ່ໄດ້”

ປິຕິເຫັນຕະວັນຄລ້ອຍຕໍາລົງມາກແລ້ວ ຈຶ່ງລາລຸງແລະວິຣະ
ກລັບບ້ານ ເຈົ້າຈ່ວລຸກຂຶ້ນໂບກມືອໃຫ້ເຂາ ຮະຫວ່າງທາງເຂານີກຄົງ
ບທກລ່ອມທີ່ໄດ້ພັງ ຍິ່ງຮູ້ສືກຂອບມາກ ທຳໃຫ້ເຂາຄິດຄົງແມ່
ເວລາແມ່ຈະໄປນາ ແມ່ຂອໃຫ້ເຂາຊ່ວຍເລື້ອງນ້ອງເສມອ ແຕ່ບທ
ກລ່ອມທີ່ເຂາໄດ້ພັງ ມີຕອນໜຶ່ງວ່າ ແມ່ໄປխາຍຂອງ ຖ້າຈະໄຫ້
ເໜາມະກັບແມ່ຂອງເຂາ ກັ່ນ່າຈະເປັນເສີຍໃໝ່ວ່າ

ເຈົ້ານກເບາເດືອນເຂຍ
ແນ່ຈະໄປທໍານາທີ່ມີຫນອງ

ໄຫ້ເຈົ້າອຸ່ງເຮືອນເລື້ອງນ້ອງ
ເລື້ອງນ້ອງເດີກພ່ອຄຸມເຂຍ

ເຂາຈະໄປບອກໃຫ້ຍາຍໃຫ້ບທກລ່ອມບທນີກລ່ອມນ້ອງນ້ຳງ
ຟ້າຍາຍຈະໄໝມືເສີຍນກເຂາຂັ້ນ ເຂາກີນດີຂັ້ນໃໜ້ ຈະກຳເສີຍ

ให้เหมือนเสียงนกเขาที่เขาเคยได้ยินมาว่า จู๊อุกกรู จู๊อุกกรู
และจะขันให้แม่ฟังด้วย แล้วปิติ์ก์เพลオตัวโ哥่คอขันออกมา
ว่า จู๊อุกกรู จู๊อุกกรู เสียงดังลั่น โชคดีที่ไม่มีใครเดินผ่าน
มาได้ยิน

แบบฝึก

๑. การผันอักษรกล่าง (ก ຈ ດ ຕ บ ປ อ) ด้วย * * +
 ตัวอย่าง ก ๊ ກ ໆ ກ ້ ກ ໍ ກ ໌
 กັບ ແກ່ ດັບ ຕັບ ບັນ ປັບ ພັບ

ดัง	แต่ง	ตอน	บ่าย
เบี่ยง	ปี	ปั้น	อาย

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วยแม่ กด (จ ช ภ ภ ช ห ด ต ศ ล ສ สะกด
ออกเสียงเหมือน ด สะกด)

จัด	ยีด	เติด
กิจ	บังอาจ	รังเกียจ
พีช	ประโยชน์	ราชการ
ปรากฏ	ภูมิ	อิฐ
เจตนา	สังเกต	สุจริต
พิบัติ	สมบัติ	ญาติ
ประการ	ประเทศ	โทรทัศน์
ตรัส	โอกาส	ศาสنس

๓. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วยแม่ กน (ญ ณ ณ ล สะกด ออกเสียงเหมือน
น สะกด)

กำนัน	ເກືອນ	ພຣານ
ชำนาญ	ປໍ່ມູຫາ	ສຣຣເສຣີຢູ່
คุณค่า	ໂບຮານ	ປະມານ
ผล	ກຸ່ມລ	ກັງວລ

๔. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วยแม่ กบ (ນ ປ ກ สะกด ออกเสียงเหมือน
ນ สะกด)

หาน ครอบ หยิบ ขับ
นาบ ชูป โลภ ลาก

๕. ฝึกอ่านคำที่มี ร ควบ และออกเสียงเฉพาะตัวหน้า ไม่ต้องออกเสียง ร
ตัวอย่าง

จริง อ่านว่า จิง (ออกเสียงเฉพาะ จ)
สระ อ่านว่า สະ (ออกเสียงเฉพาะ ส)

ฝึกอ่าน

จริง เครวា สระ สร้าง
เสริม เสร็จ สรรเสริญ

๖. ท เมื่อควบกัน ร แล้ว จะเปลี่ยนเสียงเป็น ช

ตัวอย่าง

ทรง อ่านว่า ชง (ท เปลี่ยนเป็นเสียง ช)

ฝึกอ่าน

ทรง ทรุด ทราบ ทราย
โถรม ไทร พุตรา

๗. คำที่มี ร ร และมีตัวสะกด เวลาอ่าน จะอ่านเหมือนมีไม้หันอากาศ
(~)

ตัวอย่าง

กรรม อ่านว่า ก้ม (ตัว ร ร อ่านเป็น ~)

ฝึกอ่าน

กรรม   ธรรมชาติ

๙. คำที่มี รร และไม่มีตัวสะกด เวลาอ่าน จะอ่านเหมือนมีไม้หันออกเสียง
และมี น สะกด (-ն)

ตัวอย่าง

บรรทัด อ่านว่า บัน - ทัด (ตัว รร อ่านเป็น -ն)

ฝึกอ่าน

บรรทัด

บรรทุก

บรรจุ

บรรดา

บรรยาย

บรรเทา

ภารยา

สรรเสริญ

สรรค์

๙. ฝึกอ่าน

เรื่องน่าอย	หายกังวล	คนสรรเสริญ
เชิญแก่ไข	ให้สั่งเกต	มีเหตุผล
คนบาปหนา	มาปราภู	หมดโอกาส
ขาดคุณค่า	เจตนาร้าย	บรรยายความ
ตามบุญกรรม	ชำนาญมาก	อยากทราบเรื่อง

คนเลวเป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป

เราควรมีใจเมตตากรุณาต่อผู้ได้รับภัยพิบัติ

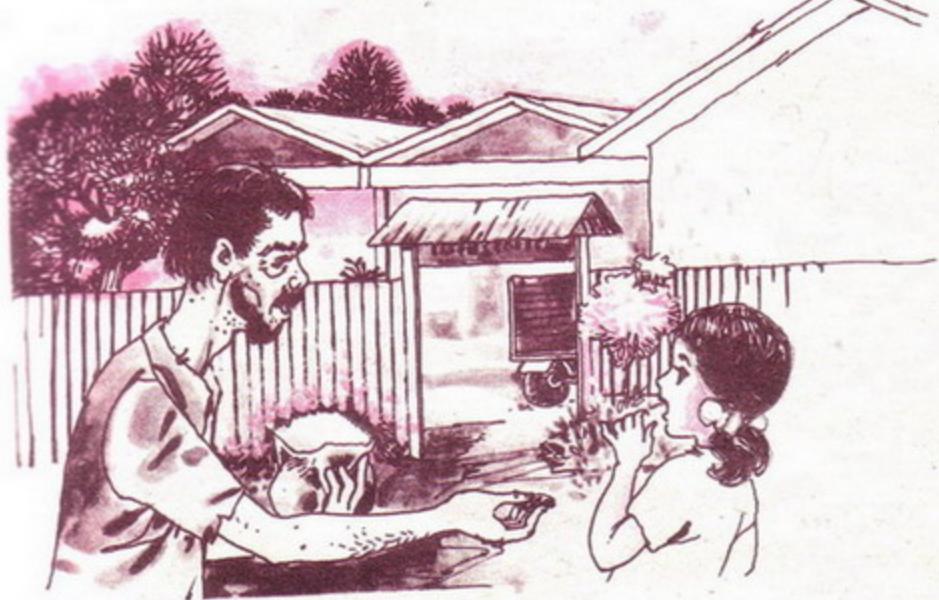
คนไทยควรร่วมใจกันส่งเสริมบรรดาสินค้าไทย

บทที่ ๔

ยาเสพย์ติดเป็นอันตราย

หลายเดือนแล้วที่มานีไม่ได้ไปเที่ยวบ้านชูใจ มานีจึงไปขอนุญาตแม่ แม่ให้ไปแต่กำชับว่าต้องถูเรือนใหเสร็จก่อน พอมานีถูเรือนเสร็จ ฝนตกกระหน่ำลงมา กว่าฝนจะหยุดก็เป็นเวลาป่าย พระอาทิตย์เคลื่อนลงต่ำ และเห็นเลือนร่างอยู่กลางเมฆก้อนหนา มานีจึงรีบไป เจ้าโตนอนหลับเพลินจังไม่ได้ตามไปด้วย มานีเห็นต้นข้าวได้น้ำฝนซึ่งน้ำแลดูเขียวชอุ่นอยู่สองข้างทาง ผู้งดงามนอนเกลือกโคลนอยู่หลายตัว บ้างก็เดินขวักไขว่อยู่ในนา เพราะไม่มีใครค่อยดูแล มันໄล่ขวิดกันจนต้นข้าวล้ม ใบขาวร่วงลงเกลื่องกลัด มานีเสียดายต้นข้าว คิดจะคว้าໄมขว้างໄล่มันไปแต่ไม่กล้า เพราะกลัวมันจะขวิดอา จึงรีบวิ่งไปโดยเร็ว

พอถึงหน้าโรงสี มานีเกือบชนชายคนหนึ่งซึ่งยืนขวางทางอยู่ ชายนั้นรูปร่างผอมแห้ง หน้าเหลืองชีดเชี้ยว มีหนวดเครายาวรุ่งรัง ริมฝีปากและขอบตาเป็นสีเขียวคล้ำ นุ่งผ้าขาด มานีเห็นแล้วรู้สึกตกใจกลัว แต่ชายคนนั้นยิ้ม

พลาang เอา mีอืขวาก แวน ลงไปในถุงกระดาษ หยับเปลี่ือก
สัมโวเชื่อมส่งให้มานี มนีกล่าวขอบคุณแต่ไม่รับขนม
รับวิ่งหนีจนเท้าแพลง ต้องวิ่งกะโผลกกะเพลกไปตาม
ทางเกวียนที่ขรุขระจนถึงบ้านของชูใจ

เมื่อไปถึงบ้านชูใจ พบชูใจกำลังหัดเย็บกระทงใบตอง^๑
ย่ากำลังสานเสื่อ กอก อากำลังซ้อมด้ามขวาน ทุกคนเห็น
มนีหน้าชีด ท่าทางตื่นเต้น วิ่งกะโผลกกะเพลกเข้ามา
ก็ตกใจ พากันซักใช้ว่ามนีเป็นอะไร มนีจึงเล่าเรื่องชา
รูปร่างผอมแห้งให้ขนม แต่มนีไม่รับ ย่าชุมว่ามนีทำ
ถูกต้องแล้วที่ไม่รับของจากคนแปลกหน้า อาพุดเสริมว่า “คน
งานที่โรงสีหลายคนติดยาเสพย์ติด ดีแล้วที่มนีไม่รับขนม”

ของเขามากิน มิฉะนั้นอาจจะติดยาเสพย์ติดไปด้วย”

“ยาเสพย์ติดเป็นอย่างไรcosa” นานีถามเสียงสัน ใจยังเต้นตึ้กตักอยู่ไม่หาย ชูใจสองสารเพื่อนจึงเอื้อมมือมาบีบมือของนานี ชูใจรู้สึกว่ามือนั้นเย็นเฉียบ

“ยานินิดนี้มีหลายประเภทและเป็นอันตรายมาก บางที่เข้ากปนไว้ในขنم ครกินเข้าไปจะติด กินมากเข้าก็จะพอมแห้ง สมองเสื่อม ไม่ไดกินจะคลั่งทุนทุราย และอาจถึงตายได้”

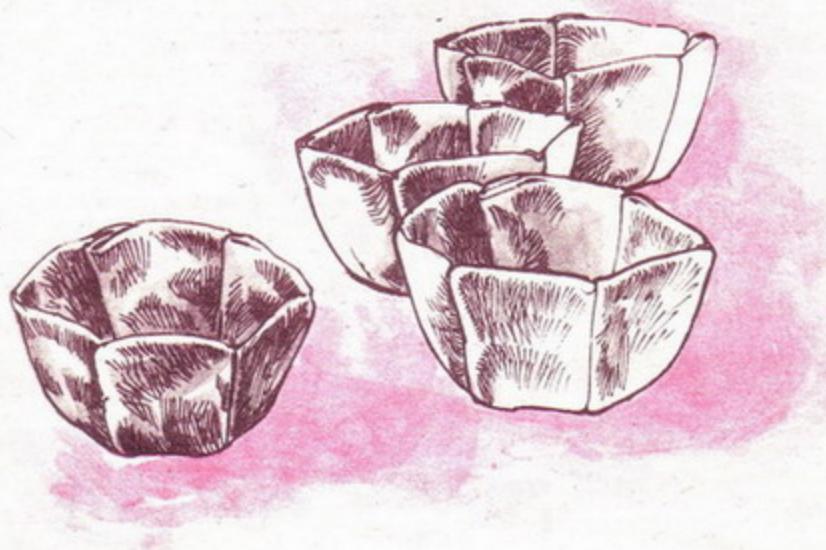
“ทำไมเขاجึงต้องการให้เด็กอย่างนานีติดยาเสพย์ติดคะ”

ชูใจถาม

“มันจะหลอกให้ติด พอดีดแล้วมันก็บังคับให้ทำอะไรให้ มานีก็ต้องทำ มิฉะนั้nmันจะไม่เหีย มา尼ก็อาจตายได้” อาตอบแล้วหันไปเกล้าด้านขวาให้กลิ้ง

ย่าสอนว่า ถ้าคนเปลกหน้าให้ของ จงอย่ารับหรือเขาชวนไปในก้ออย่าไปเป็นอันขาด แม้แต่คนที่เรารู้จัก ก็ต้องระวังด้วยเหมือนกัน ถ้าไม่แน่ใจก้ออย่าเชื่อ

ย่าจึงชวนมานีหัดเย็บกระ Thompson กับชูใจ มา尼หยิบกระ Thompson ที่ย่าเย็บเป็นตัวอย่างขึ้นพิจารณาดู ก็เห็นว่าฝีมือของย่าดีมาก ส่วนกระ Thompson ที่ชูใจเย็บนั้น บิดเบี้ยว ซ้ำใบตองก์แตกชูใจจึงยำเสียงนัยๆ แล้วทำหน้าเบ้ กระซิบบอกมานีว่า “ฉันทำไม่เป็น ย่ากบังคับให้ทำ แล้วยังกำชับให้ทำสวยเหมือนของย่าด้วยซี” ย่าได้ยินจึงพูดว่า “ถ้าชูใจฝักไฟงาน คิดจะทำให้สวยก็ทำได้ ดูว่าตรงไหนไม่สวยก็แก้ไข แต่นี่พอเห็นไม่สวยก็เหวี่ยงทิ้ง แล้วเมื่อไรจะทำได้สวยสักที” ย่าหันมาพูดกับมานีว่า “มานีลองทำดูใหม่จัง กระ Thompson หกมุมอย่างนี้ทำไม่ยากเลย ทำบ่อยเข้าก็ชำนาญ ทำได้สวย อย่าเอาอย่างชูใจ เข้าดีแต่ถือใบตองแก่วงไปแก่วงมา” มา尼เห็นชูใจหน้าสดจึงใกล้กล่อกลิ้งว่า “มานีจะหัดเย็บกระ Thompson กับชูใจค่าย่า ชูใจเย็บกระ Thompson จนจะใช้ได้อยู่แล้วค่ะ”

ย่ามึมแล้วว่า “ดีแล้ว ทำให้爽 จะได้เหมือน
โสนน้อยเรื่องงาน”

แบบฝึก

๑. ฝึกผันอักษรค้า (ค ช ช พ ย ร ล) ด้วย ช ช

ตัวอย่าง

ค่า	ค่า	ค้ำ
ชุม	ชุม	ชຸມ
เลื่อน	เลื่อน	ເລືອນ

ฝึกผัน

หวาน	เดรา	คลัง	คล้ำ
ครึ้น	ครึ่ง	แคร่	คว้า
เชื่อม	ซี	เช	พวง
ญู	ร่วง	ริม	เร่ง
เรือน	ໂລ່ງ	ລັນ	ແວ່ວ

๒. ฝึกผันคำที่สะกดด้วยแม่ กม (ม สะกด)

ชุม	เชื่อม	ผม	ยอม
เอื้อม	ขย่ม	ผสม	พนม
สนม	ขنم	ເສົ່ງຍນ	ກລ່ອມ
กรรม	ธរມ	ເສຣິມ	ເສື່ອມ

๓. ฝึกอ่านคำที่มี ร ล และ ว ตามหลัง ก ข ค ต ป ผ ห เรียกว่าคำ

ควบกล้ำ

กรง	กรاب	เกลี้ยง	เกลื่อน
ไก	เกวียน	เกล้า	กล้ำ
ขรุขระ	ขลาด	ขوا	หวาน
ความ	ความ	ตรง	ตรั้ส
ปรบ	แปรง	แบลง	ปลาย
ผลิ	ผลัด	เหลือ	ແພດ
พระ	พราน	พลิก	ແພັງ

๔. ฝึกอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์ (คำที่ประสมด้วย สาระ -ะ)

กระหน้ำ	ขรุขระ	ประเทក
กะทิ	กะແນນ	ະນັ້ນ
ຕະເກີຍ	ຮະຫວ່າງ	ສະພານ

๕. ฝึกอ่านเทียนเสียง

ชา - ชา	ເສືອ - ເສີຍ
ขوا - ฝາ	ເຮືອງ - ເຮີຢັງ
ษา - ງາ	ເດືອງ - ເດີຢັງ
ກວາດ - ຝາດ	ເຕືອນ - ເຕີຢັນ
ໜງຍາ - ໜ້າຍ	ຈ້າງ - ຈ້າງ
ຸດ - ສຸດ	ຫ້າກ - ຫ້າກ
ຄວັນ - ພິນ	ສາດ - ຜິດ

๖. ฝึกอ่าน

รูปร่าง	เลื่อนลง	ขวางกั้น
มันเชื่อม	เอื้อมมือ	ถือขawan
ความหา	หน้าคล้ำ	ชุ่มน้ำ
กำชับ	ขับเกวียน	เขียนหนวด

หน้าเกลี้ยงเกลา	หนวดเคราดก
นอนกอกไช่	พุดไกล่เกลี้ย
เลียริมฝีปาก	ฝากพิจารณา
หน้าบิดเบี้ยว	เลี้ยวมาขาวิด

ผนตกลงมานั่นพื้นดินชุ่มน้ำทำให้ตันไม่เขียวช้อม
น่าดู

สำรวจใช้คุณงานที่โรงสีซึ่งฝักไฟในทางมิชอน
ชาวบ้านเดินชื้อของในตลาดกันขวางไข่ไปหมด
คนติดยาเสพย์ติดร่างกายจะพอมแห้งและหน้าตา
ซีดเชี่ยว

ฉันขย้ำเปลือกส้มโวเพื่อจะทำเปลือกส้มโວเชื่อม

บทที่ ๕

โสนน้อยเรือนงาม

ฟันเริ่มตกลงมาอีก มานีหน้าเสีย เพราะกลัวกลับบ้านไม่ได้ ย่าจึงกล่าวว่า “ตอนจะกลับบ้าน ถ้าฝนยังไม่หยุด ย่าจะให้อาการรุ่มไปส่ง ถ้าฝนก็เป็นอย่างนี้แหล่ ฝนตกมาเรื่อยตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมแล้ว” ชูใจไม่อยากให้มานีเป็นกังวลเรื่องฟัน จึงพูดว่า “ก่อนมานีจะมา ย่าเล่าเรื่องโสนน้อยเรือนงามให้ฟังค้างอยู่ เธอยากฟัง ไหมจะ มานี”

“อยากฟังจั๊ชูใจ” มานีพูด แล้วหันไปหา.yà พลางขอร้องว่า “ย่ากรุณาเล่าให้มานีฟังบ้างซึ่งมานีชอบฟังนิทานที่พระเอกมีฤทธิ์ นางเอกใจดีและมีญาญีด้วย”

“จะ ย่าจะเล่าให้ฟัง เรื่องนี้นางเอกชื่อโสนน้อยเรือนงาม เป็นเจ้าหญิงแสนสวย และมีน้ำใจดีอย่างที่มานีชอบเจ้าหญิงเป็นพระราชธิดาของกษัตริย์เมืองหนึ่ง ที่มีชื่อเช่นนี้ เพราะเมื่อก่อนมีเรือนไม้โสนหลังน้อยสวยงามมากด้วย พระเอกชื่อพระวิจิตร Jin Da เป็นพระราชนครสุของ

กษัตริย์อีกเมืองหนึ่ง แต่ในเรื่องนี้ไม่ได้แสดงถูกหรือเดช
อะไรและไม่มีท่ามีด้วย เพราะเป็นนิทานไทย จึงมีแต่ชีปะขาว”
ย่าหันไปทางซ้ายแล้วพูดว่า “ซูใจไปหยิบหนังสือสอนน้อย
เรื่องงานมาให้มาnidูด้วยจั้ง เขาจะได้เห็นรูปและตัวหนังสือ¹
“ไปด้วย”

ซูใจรับไปหยิบหนังสือมาหนึ่งดูกับมานี หูก็อยฟังย่า
เล่า

“ชาติก่อนพระวิจิตรjinดากาเดย์ฆ่าพญานาคตายไปเจ็ด
วันจึงฟื้น มาในชาตินี้พญานาค้มีใจอาฆาต จึงมาคายพิษไว้
พอพระวิจิตรjinดากาถูกพญานาคเข้ากีสิ้นพระชนม์ทันที
พระราชบิดาและพระราชนารดาเสียพระทัยมาก แต่โปรด
ทูลว่า พระวิจิตรjinดากาจะสิ้นพระชนม์ไปเจ็ดปี แล้วจะมี
พระราชธิดาของกษัตริย์เมืองอื่นมารักษาให้หาย เมื่อสอน
น้อยเรื่องงานมีพระชนม์ได้สิบห้าพรรษา โปรดทูลพระราช
บิดาและพระราชนารดาว่า เจ้าหญิงสอนน้อยเรื่องงานมี
เคราะห์ร้ายมาก ให้ออกไปจากเมืองเสีย เพราะจะต้อง²
อภิเชกกับคนที่ตัวยแล้ว เจ้าหญิงสอนน้อยจึงต้องออกจาก
เมือง เสด็จเข้าป่าแต่ผู้เดียวและปลอมพระองค์เป็นชาวบ้าน
เอาเครื่องทรงของพระราชธิดาห่อผ้าไว้ เจ้าหญิงสอนน้อย³
เป็นผู้มีบุญ พระอินทร์จึงแปลงเป็นชีปะขาวมาบอม

ยาวยาเชษให้สำหรับรักษาคนตายให้ฟื้นขึ้นได้ เจ้าหญิงโสน
น้อยเดินทางต่อไปกับพบนางคุลากุญจาร์าย รูปร่างหน้าตา
น่าเกลียดถูกงูกัดนอนตายอยู่ เจ้าหญิงโสนน้อยทรงสงสาร
จึงใช้ยาวยาเชษช่วยให้ฟื้น นางคุลากุญจาร์อยู่เป็นข้าราชการติดตาม
เจ้าหญิงไปทุกแห่ง

ทั้งสองเดินทางมาถึงเมืองของพระวิจิตรjinida พ่อ
เจ้าหญิงโสนน้อยทรงทราบเรื่องพระวิจิตรjinidaสืบพระ-
ชนม์ จึงทรงอาสาเข้าไปรักษา เจ้าหญิงให้กันมานานเจ็ดชั้น
ไม่ให้คราวเดือนจะหายที่ทำพิธีรักษาและเจ้าหญิงก็ทรงเครื่อง
เป็นพระราชธิดา นางคุลากุญจาร์อยู่ไม่ห่าง พ่อ

เจ้าหญิง

เจ้าหญิงทรงทายาให้พระวิจิตร Jin Da . ไอความร้อนของพิช พญานาคก์ออกมานำ ทำให้เจ้าหญิงทรงรู้สึกร้อนเป็นอันมาก จึงถอดเครื่องทรงออกฝากรางคุล่าไว้ แล้วเสด็จไปทรงน้ำ นางคุล่าใจร้ายได้โอกาสก์แต่งเครื่องทรงของเจ้าหญิง แสดงตนเป็นเจ้าหญิง สามารถเป็นผู้รักษาพระวิจิตร Jin Da และบังคับให้เจ้าหญิงโสนน้อยเป็นข้าท้าสของนาง เจ้าหญิงโสนน้อยต้องทรงรับกรรม เพราะไม่มีหลักฐานอะไรที่จะนำมาเป็นข้อคัดค้านได้ พระราชนิดา พระราชมารดาและพระวิจิตร Jin Da ต่างทรงสงสัย จึงลองให้นางคุล่ายืบกระหงไปทดลองถวาย นางคุล่ายืบไม่เป็น โYNibe ตองทิ้ง เจ้าหญิงโสนน้อยก์เก็บมาเย็บได้สวยงาม นางคุล่ายั่งเอ้าไปถวายพระวิจิตร Jin Da ทรงรำคาญนางคุล่า จึงทูลลาพระราชนิดา และพระราชมารดาไปเที่ยวทางทะเล แล้วสั่งให้นางคุล่าย้อมผ้าผูกหัวเรือถวาย นางคุลาก์ทำไม่ได้ โYNผ้าและสีทิ้ง เจ้าหญิงโสนน้อยก์เก็บมาย้อมได้สีสวยงาม นางคุลาก์ยั่งเอ้าไปถวายอีก

เมื่อได้ฤกษ์ที่เรือของพระวิจิตร Jin Da จะออกจากท่า ลูกเรือถอนสมอแล้วเรือไม่ยอมเคลื่อนออกจากท่า พระวิจิตร Jin Da ทรงคิดว่า คงมีผู้มีบุญอยู่ในวังต้องการฝากซื้อของเป็นแน่ จึงทรงให้ทหาราไปเที่ยวตาม เมื่อไปตามนาง

คุณ นางคุณภรัชษ์ของที่ตนรู้จักซึ่งเป็นของไม่มีค่า สิ่งที่
นางคุณภรัชษ์ขอคือ

แหวนมะกั่วที่หัวเม็ดมะกล่ำ   หั้งแคงคำสูกคีสีสลดฐาน
กระบุงใหญ่ที่ใส่สำหรากคน   ให้ภูษาลจัดทำมาให้ดี

ทหารไม่เห็นเจ้าหญิงโสนน้อย เพราะอยู่ใต้ถุนจึงไม่ได้
ไปตาม เรือกไม่ยอมเคลื่อนออกจากท่า ทหารต้องกลับมา
หาใหม่จึงไปพบเจ้าหญิง เจ้าหญิงสั่งชื่อของดังนี้

โสนน้อยเรือนงามตามประเทศ ทุกบอนเบตเวียงบัยเที่ยวไถ่ถาน
ไครมีขายอยู่ที่ไหนด้าได้ความ ชื่อมาตามคำฉันจ่านรรชา

พระวิจิตร Jin Da Trong เปรียบเทียบสิ่งที่หญิงหั้งสอง
ฝากซื้อ แล้วก็ทรงทราบว่าคราวเป็นเจ้าหญิงแท้และเจ้าหญิง
ปลอม พอเจ้าหญิงโสนน้อยสั่งชื่อของแล้ว เรือจึงเคลื่อน
ออกจากท่าได้ พอแล่นไปในทะเลได้สิบห้าวัน พายุก็พัด
เรือเข้าไปที่เมืองของกษัตริย์ซึ่งเป็นพระราชนิศาของเจ้า
หญิงโสนน้อย   พระวิจิตร Jin Da จึงให้ทหารเที่ยวซื้อของ

ที่คุณฝ่ากชื่อ ทหารหาชื่อได้ครบทุกอย่างแต่โสันน้อยเรือน
 งามไม่มีข่าย ชาวเมืองบอกว่ามีอยู่แต่ในวัง พระวิจิตร Jin Da
 จึงเข้าฝ่ากชัตติย์ ทูลขอชื่อโสันน้อยเรือนงามไปให้นางข้า
 ท้าส กชัตติย์ทรงถามถึงรูปร่างหน้าตาของนางข้าท้าส ก็
 ทรงทราบว่าเป็นราชธิดาของพระองค์เอง จึงทรงมอบ
 โสันน้อยเรือนงามให้และให้ทหารตามมาด้วยสองคน เมื่อ
 พระวิจิตร Jin Da กลับมาถึงบ้านเมือง ก็ทรงมอบเรือนโสัน
 หลังน้อยให้นางข้าท้าส และทรงแน่ใจว่านางข้าท้าสคือ
 เจ้าหญิง เพราะทหารทั้งสองที่ตามมาด้วยแสดงความเคารพ

บนบอน และอยู่รับใช้นาง ถึงเวลา กางคีนเรือนวิเศษ
หลังน้อยก็ขยายโตขึ้นเป็นเรือนทึ่ง งามมีข้าวของเครื่องใช้
ของเจ้าหญิงอยู่ครบ เจ้าหญิงโสนน้อยก์เสด็จเข้าไปอยู่ใน
เรือนนั้น พระวิจิตรจินดาทรงทราบແນ່เซ่นนั้น จึงทรง
อกิจเชกเจ้าหญิงเป็นราชินี และสั่งให้ผ่านางคุล่าที่ใจร้ายและ
ประพฤติไม่ดี เจ้าหญิงโสนน้อยทรงมีพระทัยไม่อ่ามาตจึง
ทรงขอให้พระวิจิตรจินดายกโทษให้นางคุล่า พระวิจิตร -
จินดา กับเจ้าหญิง โสนน้อยเรือนงาม ก็อยู่ครอบครองกัน
อย่างมีความสุข”

“สนกุจัง” มนีพูด “ขอบคุณค่ะย่า พึ่งนิทานสนุก
จนไม่รู้ว่าฝันหยุดตกแล้ว มนีขอymหนังสือโสนน้อยเรือน
งามไปอ่านที่บ้านนะคะ แล้วมนีจะหัดเย็บกระ Thompson ให้สวย
เหมือนโสนน้อยเรือนงาม”

แบบฝึก

๑. การผันอักษรตัว (ค ช ท พ ฟ ม ย ร ล ว) จะผันได้กือ “ ”

ตัวอย่าง

คาง	ค่าง	ค้าง
ยอม	ย้อม	ย้อม

ฝึกผัน

คาน	คาย	หวาน	คลัง	คล้ำ
ชี	แท้	ทอ	แทน	พวง
พื้น	ม่าน	ไม้	ญี่	ยี่
ย้อม	เรื่อ	เรือง	เร่ง	ร่วง
เรือน	ลั่น	โลง	เลือน	แวง

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดใน แม่เกย (ຍ สะกด) และแม่ เกowa (ວ สะกด)

คาย	ชัย	น้อย	บ่าย	ร้าย
รอย	กระจาย	พระทัย	ขยาย	ทยอย
กลัวย	อาຍ	คล้อย	นิสัย	กริว
เจว	แವວ	เหลว	គីវ	ขาว

๓. การอ่าน ฤ ฤา

ฤ ออ กเสียง รີ ຣີ เเรອ

ฤ ออกเสียง ริ เช่น ฤทธิ์ อ่านว่า ริด
 ฤ " " รี เช่น ฤดู อ่านว่า รี-ดู
 พฤษภาคม อ่านว่า พรีด-สะ-พา-คุม
 พฤศจิกายน อ่านว่า พรีด-สะ-จิ-กາ-ยน
 ฤ ออกเสียง เรอ เช่น ฤกษ์ อ่านว่า เริก
 ฤ " " รีอ เช่น ฤเชี อ่านว่า รีอ-ลี

๔. ฝึกอ่าน

น้อยใจ	ภัยมา	ม่าตาຍ
คายทึ้ง	กິ່ງໄມ້	ໄຕ່ຄາມ
งามแท้	ແຜ່ฤทธิ์	ຕິດຄ້າງ
ขวางกັນ	ຂັນສມອ	ເຄຣະໜໍ
ฤชา	ວິເສະ	ฤทธີເຈື່ອ
ເຂົຕບ້ານ	ສັນຫຼານ	ກູບາລ
ພິນປລອມ	ຍັ້ມຝ້າ	ອາສາ
ອານາດ	ຂ້າທາສ	ອກີເຊັກ
ເລື້ອນໜ້ອຍ	ສວມຮອຍ	ຄອຍຫຼຸລ

จำນರຈາ	ມານບນອບ	ຫອບສວມຮອຍ
ຄອຍຫຼຸລຄາມ	ຫ້າມຄັດຄ້ານ	ມ່ານໜ້າຕ່າງ

ห่างเขตแดน	แวนขยาย	คล้ายญาชี
มีข้าทาส	ราชธิดา	หาหลักฐาน
การปลอมแปลง	แกลงปลอบใจ	ไม่อ่า祚ต

แม่เอากะบุงใส่สَاแหกแล้วใช้ไม้คานหابของ
ไปนา

คำว่า พระชนม์ พระทัย ทูล ทรงเครื่อง ภูบาล
เป็นคำราชาศัพท์

เมื่อได้ถูกชี้งามยามดีแล้วญาชีก้มอบไม่เท้าวิเศษ
ให้เจ้าหนูง

พระราชบิดาพระราชมารดาดีพระทัยเมื่อโทร
กราบทูลว่า พระราชโกรสจะพบเจ้าหนูง แสนสวย
พระวิจิตร Jin Dao กิจเชกับเจ้าหนูงสอนน้อยเรือน
งาม

บทที่ ๒

ครอบครัวของเพชร

เลิกเรียนแล้ว วีระแยกทางกับเพื่อน ๆ เดินกลับบ้านคนเดียว วันนี้จิตใจของเขางีบบาน เข้าเดินพลาทางมองดูห้องฟ้าสีครามสดใส มีเมฆสีขาวดังไส้ลีล้อยsslับชั้บช้อนอยู่ที่ขอบฟ้า ลมพัดเย็นสบาย ใบหญ้าเขียวชอุ่น ข้างทางเอ่นสูตตามลม ทางสายนี้ทอดยาวจากตัวอำเภอสิ่งชัยทุ่งเชิงเขา ใครมักจะพูดว่ามันเปลี่ยวจนแหกหลัว แต่

วีระคุณกับทางสายนี้ตั้งแต่เล็กจนโต เขาจึงรู้สึกว่าระยะทางจากโรงเรียนถึงบ้านของเขาดูใกล้nidเดียว และตามริมถนนมีบ้านของชาวสวนอยู่ห่างกันเป็นระยะ ๆ ทำให้หายเปลี่ยว ที่จริงวีระอยากจะมีเพื่อนไว้เดินคุยแก้เหงาสักคนหนึ่ง เขายังไฝ่นั้นว่าจะมีรถจักรยานสักคัน แต่เขาก็เตือนตัวเองว่า อย่าหลงให้หลงเพื่อ เพราะเขายังแต่เพียงเด็กจน ๆ อาศัยลุงอยู่ แม้ลุงจะรักใคร่เอ็นดูเขาสักปานใด เขายังมีกล้าที่จะรบกวนลุงให้มากกว่านี้ เขายังคงว่าเขาควรพยายามหาเงินในทางสุจริต เพื่อซื้อจักรยานด้วยตนเอง

พอใกล้จะถึงสวนของลุง วีระแลเห็นหญิงคนหนึ่งนั่งให้ลูกกินนมอยู่ได้ต้นมะกอก มีลูกหญิงและลูกชายเล็ก ๆ หน้าตามอมแมมนอนหลับอยู่เคียงกัน ข้าง ๆ หญิงคนนั้นมีข้าวของเครื่องใช้เก่า ๆ วางเรียงรายอยู่ มี จาน ชาม สังกะสี ช้อน ขวดน้ำปลา ถ้วยพลาสติก และมีหม้อข้าวใบใหญ่ขนาดเท่าบาตรประดิษฐ์อยู่ใบหนึ่ง มีลังใส่ของสองลัง ถัดมาเขายังเห็นชายคนหนึ่งกับเด็กชายสองคน คนหนึ่งโตขนาดเดียวกับเขา ส่วนอีกคนหนึ่งเล็กกว่านิดหน่อย พากเขากำลังช่วยกันใช้หม้าตามงุหลังคากะท่ออมเล็ก ๆ ซึ่งมีข้าวของหลายอย่างมาสามเมตรอยู่อย่างนั้นมากเข้มข้น วีระจึงหยุดยืนดูแล้วถามว่า “น้าจะสร้างกระท่ออมอยู่ตรงนี้หรือ

ครับ” ชายคนนั้นหยุดทำงานหันมามองวีระอยู่ครู่หนึ่งแล้ว
หันกลับลงมือทำงานใหม่ ทำเหมือนคนใบ้ วีระจึงถาม
หญิงที่นั่งให้นมลูกอยู่ได้ต้นมะกอกอีก หญิงนั้นเห็นวีระมี
ท่าทางเป็นมิตรก็ยิ้มให้ พลางตอบเบา ๆ ว่า “ใช่” วีระ^๑
นั่งลงใกล้ ๆ จึงเห็นว่าหญิงนั้นชูบชีด ลูก ๆ ก็พอมเซีย
เสื้อผ้าขาดกระรุ่งกระริง มองส่วนใดก็มีแต่รอยปะรอยชุน
วีระพูดว่า “น้ามีลูกห้าคน แต่สร้างบ้านเล็ก ๆ จะพอยู่
หรือครับ”

“อยู่กันเบียดหน่อย พากข้าเป็นคนจน สมบัติก็มีอยู่
แค่นี้เอง กระท่อมเล็ก ๆ ก็พอยู่” หญิงนั้นตอบ

“บ้านของผมอยู่ในสวนใกล้ ๆ นี่เอง ผมอยู่กับญาติ มีลุงกับป้าสะไภ้และอาภ้ากับอาสะไภ้ ผมชื่อวีระครับ”

หญิงคนนั้นมองดูวีระอย่างพิจารณา แล้วว่า “พวກข้าอพยพมาจากตำบลอื่น มาเรือนอยู่ที่นี่หกวันแล้ว เพิ่งมีเอ็งนี่แหละพูดดีกับข้าเป็นคนแรก ท่าทางเอ็งเป็นคนมีอัธยาศัยดี พวกข้าอดอยาก หา กินฝีดเคือง เห็นที่นี่มีป่าพออาศัยเพาถ่านขายได้บ้าง จึงคิดสร้างกระท่ออยู่ เอ็งคงจะมีอายุเท่า ๆ กับเจ้าเพชรลูกคนโถของข้าที่กำลังช่วยฟื้นของเขาระสร้างกระท่ออยู่นั้นแหละ”

พ่อวีระรู้ว่าครอบครัวนี้จะมาอยู่เพื่อเผาถ่านขายก็หน้าเสีย คิดในใจว่าป่าແสนนี้น่าจะหมดคราวนี้เอง เขาก็จะรับบอกให้ลุงรู้โดยรีบด่วน พอดีเพชรเดินเข้ามากะรือตามวีระว่า “แกจะมาหาเรื่องกับพวกร้ายหรือ พ่อ กับแม่ของข้ามีบัตรประชาชนนะ”

“หยุดนะเจ้าเพชร ! เข้าพูดดีกับแม่นะ ผิดกับคนที่มาถามเรื่องบัตรประชาชนนั่นมาก” แม่ของเพชรบอกเพชรจึงยืนกับวีระแล้วพูดเบา ๆ ว่า “นีกว่าแกนาญแม่ข้า เมื่อันเจ้าคนก่อน ข้าจะซักเสียให้ค่าว่า” แล้วเขาก็ทำงานต่อ

วีระนั่งดูเพชรทำงานอยู่ครู่หนึ่ง ก็ลาแม่ของเพชรกลับบ้าน เขายังคิดว่าครอบครัวนี้คงเรียนหนังสือมาน้อย จึงพูดจา ข้า อึ้ง แก วีระรู้สึกชอบเพชรมาก ถ้าเพชรเรียนหนังสือ เขาก็จะพูด ฉัน เธอ และพูดจาเพราะหู กว่านี้

แบบฝึก

๑. คำที่ขึ้นต้นด้วยช ฉ ฑ ฬ ศ ษ ห (เรียกว่าอักษรสูง) ผันด้วย
ด้วย ช ฉ

ตัวอย่าง

เขียว	เขียว	เขียว
ฝึกผัน		
ขาว	ฉัน	ถี่อน
สั้น	-san	ไฟ

๒. คำที่มีอักษรนำให้ผันเหมือนตัวนำ

ตัวอย่าง

ขาว	ขาว	ขาว
ฝึกผัน		
ขาว	หวาน	เขมั่น
ไข่	เหวี่ยง	หน่อย

๓. ฝึกอ่านคำที่สะกดในแม่ กง (ง สะกด)

ลัง	ดัง	หลัง	ผั่ง	คง
พลา	ขวาง	ลง	หลง	สรง
น้อง	สอง	หนอง	สมอง	คลอง
หลวง	ร่วง	กรุง	พยุง	กระบุง
เอียง	เกลี้ยง	เครื่อง	เมือง	เอ็ง
เพลง	แห่ง	แบลง	โก่ง	โคลง

แข็งแรง รุ่งรัง ข้างทาง รุ่งเรือง

๔. คำที่มี ตร รถ สะกด ออ กเสียงหนึ่ง ด สะกด
ฟ กอ ่าน

บัตร บานตร มิตร เมตร เกษตร สามารถ

๕. คำที่มี กร คร สะกด ออ กเสียงหนึ่ง ก สะกด
ฟ กอ ่าน

จักร สมัคร

๖. ฟ กอ ่าน

สีเขียว	เขียว	ดูผอม
---------	-------	-------

หอมฟุ่ง	รุ่งรัง	นั่งเดียง
---------	---------	-----------

เรียงบัตร	ถัดมา	หมายมิตร
-----------	-------	----------

ม้วนสำลี	สีสดใส	ใกล้เชิงเขา
----------	--------	-------------

เผาหญ้าคา	พ้าสีคราม	ยามหลงเหลล
-----------	-----------	------------

ไปโดยด่วน	จนฝิดเคือง	เรื่องพุ่งเพือ
-----------	------------	----------------

เจอกันใบ	ได้นิดหน่อย	คอยหาเรื่อง
----------	-------------	-------------

เขาน้ำเสียเมื่อถูกครุฑ

ชาวสวนปลูกกระท่อมขนาดเล็ก ๆ ไว้ในสวน

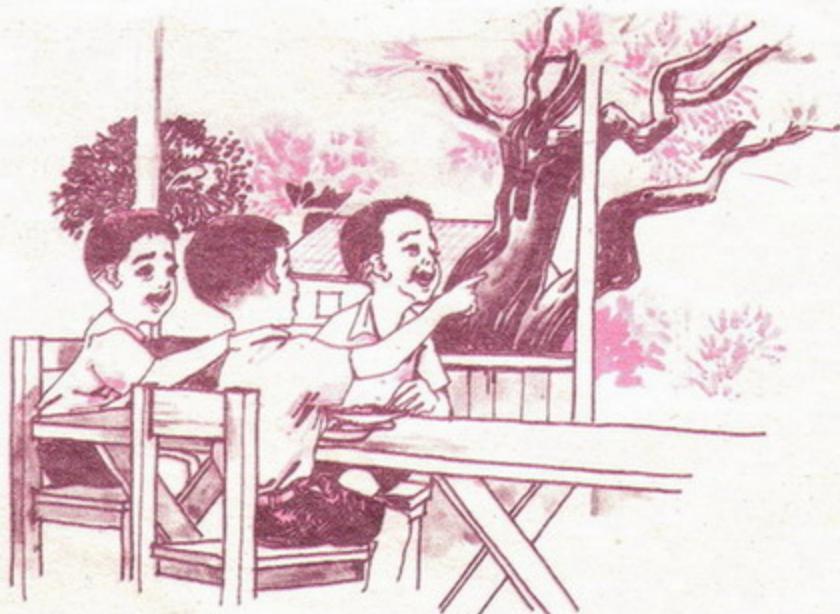
การใช้คำพูด แก เอ็ง ข้า ถือว่าไม่สุภาพ

พี่สะไภ์ทำน้ำปลาใสตั้งพลาสติกไว้กินในหน้าแล้ง

บทที่ ๗

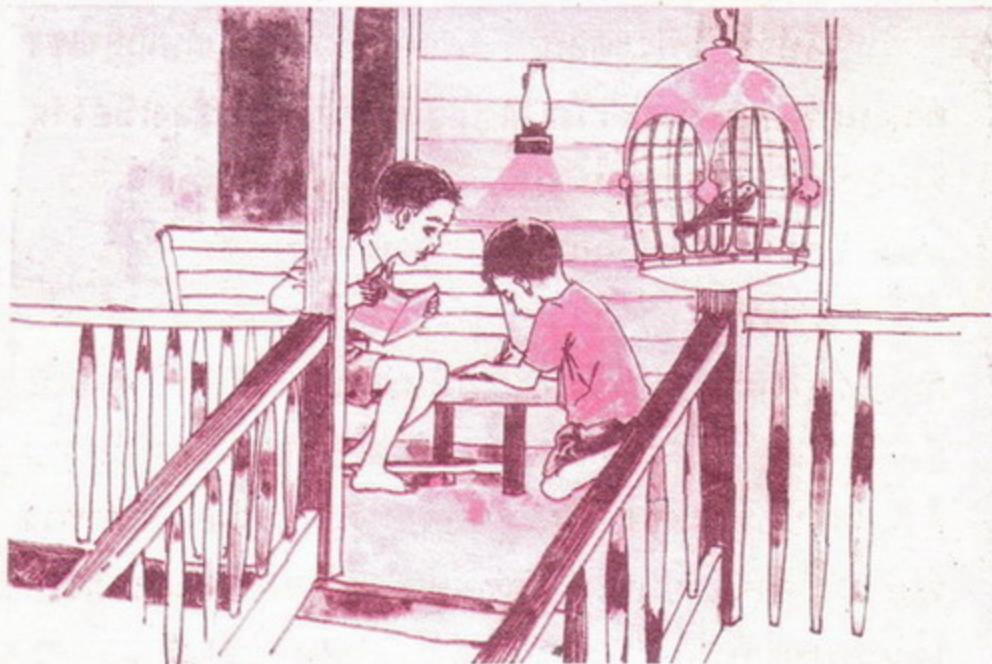
เพชรอยากเรียนหนังสือ

วีระนั่งกินข้าวกลางวันกับมานะในโรงอาหาร ข้าวติดคอกลืนไม่ลงจึงมองหากัน้ำ ส่วนมานะกินข้าวพลา้มมองดูอีก ซึ่งกำลังร้องอยู่บนเต้นท์สักข้างโรงอาหาร วีระถามว่า “มานะเห็นกาไห” มานะตอบว่า “น้อย่างไรล่ะ ร้องกาๆ ออยู่บนเต้นท์สักไม่เห็นหรือ” วีระหัวเราะ “ฉันถามหากัน้ำ เนื่องจากให้ฉันดูอีก” เพื่อนที่นั่งกินข้าวอยู่ใกล้ๆ

พากันหัวเราะ เพื่อนคนหนึ่งพูดว่า “เมื่อวานซึ่นน้องของฉันร้องอึ้งขึ้นว่า แม่ผึ้งมา ฉันนี่กว่าเข้าเห็นแม่พึ่งจะมาเสียอีก ที่แท้ผึ้งบินมาผูกให้” ชูใจพูดว่า “ฉันก็เหมือนกันอาบอกว่า หญ้าตายแล้ว ฉันตกใจนี่กว่าป่ายตาย ที่แท้หญ้าญี่ปุ่นที่อาบลูกไว้มันตาย” เพื่อน ๆ หัวเราะเสียงดังล้นครู่ไฟลินนั่งกินข้าวอยู่โดยเดียวด้วยตัวเอง นักเรียนจึงพากันเงียบ

พอกินข้าวเสร็จ วีระชวนมานะไปนั่งเล่นใต้ต้นหว้าริมสนา�หน้าโรงเรียน เขาเล่าว่า เขายังไม่เพื่อนใหม่ซื้อเพชร ครอบครัวของเพชรมีฐานะยากจนจึงอพยพเร่ร่อนเรื่อยมา พ่อของเขารู้สึกจะเผาถ่านขาย ลุงของวีระไม่อยากจะให้ใครทำลายป่า และประทานได้ต่อครอบครัวของเพชร จึงชวนมาเป็นลูกจ้างทำไร่ร่องน้ำ พ่อของเพชรตกลง เขายังพากันไปอยู่บ้านหลังเล็กในไร่ใกล้ ๆ เขตบ้านของวีระ เพชรเป็นลูกคนโต เขายังน้องสี่คน ไม่มีครูเรียนหนังสือเลย เพราะต้องเร่ร่อนไม่เป็นหลักแหล่ง เพชรอยากเรียนหนังสือแต่พ่อของเขารู้สึกว่าให้ลุงไปแจ้งขอผ่อนผันที่อำเภอ ก่อน เพราะบ้านอยู่ไกลโรงเรียนมาก ตอนคำเพชรมาให้วีระสอนหนังสือให้ ลุงก็สนับสนุนและบอกเพชรว่า ถ้าอยากเรียนก็ต้องรับเรียน เพราะเวลาไม่เคยท่า

วีระพูดว่า “ที่แรกเพชรพูดกระซิกโขกขา กิริยา กกระดังไม่สุภาพ พอเขานเห็นฉันพูดและปฏิบัติต่อลุง เขาก็เอาอย่าง ลุงปรึกษากับป้าว่า จะให้ฉันอบรมมารยาทให้ เพชร เพราะดูท่าทางเขานลาดและความจำดี ถ้าได้คบกับ คนเด็กจะพอลอยดีด้วย ลุงว่าถ้าครอบครัวของเขามีอดร้อน อะไร ก็จะช่วยเหลือ ถ้าเขายื่นหนาช่วยทำให้กิจการของ ลุงก้าวหน้า ลุงก็จะยกที่ดินบางส่วนให้ทำมาหากินไปช่วย ลูกชักหลาน”

“ลุงของเรอให้เขาทำสัญญาเรื่องการทำงานใหม่” นานะ
ถาม

“ให้ทำซี” วีระตอบ “แล้วลุงก็ค้อยกำกับเวลา เขาทำงานด้วย จนกว่าจะໄວ่ใจได้ นี่เขาเพิ่งมาอยู่ที่ไร่ลุงเมื่อวานนี้เอง ต้องสังเกตดูกันไปนาน ๆ”

“เรอต้องให้เขากินข้าวด้วยใหม่” นานะซัก

“เขากินเอง ข้าวสารของเขาก็มี เมื่อยืนวนนี้พ่อ กับแม่ของเพชรไปที่เชิงเขา จ่าไก่ป่าตัวหนึ่งและหานน้อไม่ได้ขอบใหญ่ เพชรก็เอาเบ็ดไปตกปลาที่หนองได้หลายตัว เขายอกฉันว่าได้ของกินมาก คุ้มค่าเห็น้อย ท่าทางพวกราษฎร์มีความสุขมาก เมื่อเช้านี้เขายืดปล่าย่างและแกงไก่ ส่งน้อไม้มามาให้ที่บ้านฉันตั้งเยอะ”

ปิติ มนี ชูใจ สมคิดและดวงแก้ว เดินเข้ามาหาวีระ กับมานะ ปิติตรงเข้ามาต่อว่า “แอบมาเล่นอะไรกันสอง คน ไม่ชวนพากเราเลย ไหนว่าจะสามัคคีกัน เล่นอะไรก็เล่นด้วยกัน” มานะตอบว่า “วีระเล่าเรื่องเพชรให้ฉันฟัง” ชูใจทำตาโต ร้องขึ้นอย่างตื้นเต้น และประหลาดใจว่า “อ้อ โอ ! แหวนเพชรหรือสร้อยเพชร วีระโชคดีจริง เหอได้มรดกจากใครล่ะ แบ่งให้ฉันบ้างซิ” วีระหัวเราะ แล้วเล่าเรื่องเด็กชายเพชรให้เพื่อน ๆ พึงอึก

ทุกคนต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่า ในวันหยุดถ้าไม่มีธุระอื่น จะนัดกันไปช่วยสอนหนังสือให้เพชร และจะช่วยกันบริจาคมสืบผ้าให้น้อง ๆ ของเพชรด้วย

วีระพูดว่า “เพชรเล่าให้ฉันฟังว่า เขาเคยหนีพ่อไป ดูนักเรียนเรียนหนังสือ เขาชอบเวลา_nักเรียนเรียนเลข แล้วพา กันท่องสูตรคูณ และอยากเตะฟุตบอลกับนักเรียนพกนั้น แต่ถ้าพ่อรู้พ่อ ก็เมี่ยนเขาทุกที เพราะพ่ออยากรักษาช่วยทำงาน”

“เขามาเรียนหนังสือที่โรงเรียนของเราไม่ได้หรือวีระ เขายังไฉเป็นพี่ครพากเดียวกับเรา” มานีถาม

“เพชรอยากมาสมัครเข้าเรียน แต่เขาไม่มากแล้ว และต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน เพื่อจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้น พ่อ

ของเข้าพูดว่าถ้ามีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง เขาก็มีความประสงค์ จะให้น้องของเพชรเรียนหนังสือทุกคน เพราะสมัยนี้คนไม่เรียนหนังสือสักคนเรียนหนังสือไม่ได้"

"เชอคิดว่าเขาจะตั้งหลักฐานที่นี่ใหม่" สมคิดถาม

"เข้าพูดกับลุงว่าที่นี่อุดมสมบูรณ์หากินสะดวก มีที่กว้างขวางดีและไม่มีภัยอันตรายใด ๆ เขาจะรับจ้างลุงทำไร่ไปให้นานที่สุด ดูท่าเขาจะชอบลุงมาก ถ้าเป็นเช่นนี้ฉันรับรองว่าเข้าต้องตั้งหลักฐานอยู่ที่นี่แน่"

ดวงแก้วพูดว่า "ดีแล้วฉันจะโฆษณาให้เพื่อน ๆ รู้ และคราวมีหนังสือที่ไม่ใช้แล้วก็ให้เข้าบริจาคให้เพชรบ้าง"

พอดีเสียงระฆังดังขึ้น ทุกคนจึงพา กันไปเข้าห้องเรียน

แบบฝึก

- การผันคำที่เขียนต้นด้วย ก จ ด ต บ ป อ (เรียกว่าอักษรกลาง) ผัน
ด้วย ช ช ช +

ตัวอย่าง

จำ จำ จำ จำ จำ

ฝึกผัน

กำ ตาม ด่วน ด้าม ไ"

ตีน	เต้น	ใบ	เบี้ยว	บาง
ปาน	อึง	เอื้อม	กลิ้ง	เกลี้ยง
เกลื่อน	เกลา	เกลี่ย	เปลี่ยว	เปลี่ยน

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดในแม่ กม (ม สะกด)

ตาม	ถาม	ย้อม	ด้าม
คุ้ม	เจียม	โน้ม	เติม
ความ	คราม	กลุ่ม	พร้อม
อบรม	อุดม	ขنم	ประชุม
แจ่มใส	เต้มที่	นุ่มนิม	ธรรมดา

๓. ฝึกอ่านคำที่เขียนตันด้วย ໝ

ໝ่า	ເມේຍන	ໝັອງ	ຮະໝັງ	ໂມໝານາ
-----	-------	------	-------	--------

๔. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วย ກ (ออกเสียงเหมือน ก สะกด)

โชค	ໂຮດ	ກາດ
นาຄ	ພຣຄ	ສມັດ

๕. ฝึกอ่านคำที่มีเสียงอ่านเหมือนกัน แต่เขียนไม่เหมือนกัน
(คำพ้องเสียง)

ຂ້າ - ค่า	ຫວ້າ - ว่า
ສ້ອມ - ซ່ອມ	ໄໝ້ມ - ໄມ່
ถ້າ - ท่า	ຫຼູ້ມ - ຍ່າ

ผึ้ง - พึ่ง

ชน - ชนม์

๖. ฝึกอ่าน

ความจำ กำกับ จับกลุ่ม

คุ้มกัน คันเบ็ด เพชรพลอย

ดอยท่า ถ้ำมี ที่พึ่ง

ตัวผึ้ง ซึ่งหน้า น่าดู

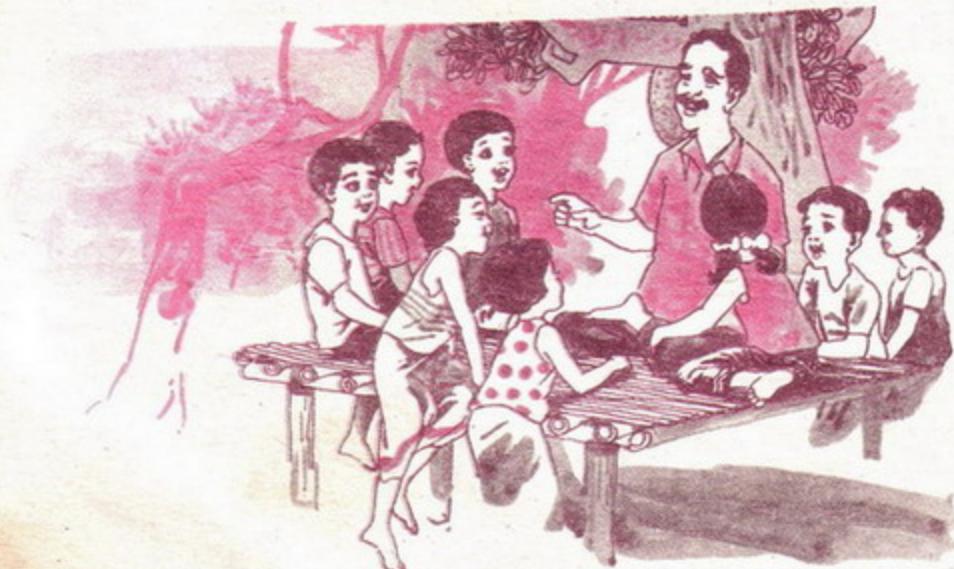
คนดีมีบรรคพวากเขาโนไซนาให้คนเชื่อถือนักเรียนท่องสูตรคณทุกวันเราบริจาคของให้คนที่ได้รับภัยพิบัติ

บทที่ ๘

สุดสารกับม้านิล้มังกร

มานะ มานี ปิติ ชูใจ สมคิดและดวงแก้วนัดกันจะไปบ้านวีระในวันอาทิตย์ตอนสาย ๆ พ่อได้เวลานัดทุกคนก็มาพร้อมกันที่บ้านมานะ ต่างถือเสื้อผ้ามาคนละตัว เพื่อจะเอาไปให้เพชรและน้อง ๆ ของเขามานะรวมเสื้อผ้าใส่ลงในถุงเดียวกัน แล้วพาภันไปบ้านวีระ

เมื่อไปถึงเห็นวีระกับลุงนั่งอยู่บนแคร์ไม่ไฟใต้ต้นขนุน

มีเด็กชายตัวขนาดวีระนั่งอยู่ด้วยคนหนึ่ง เด็ก ๆ พากันพนมมือให้วัดลุง ลุงก็ทักทายทั่วทุกคน วีระบอกให้เพชรรู้จักกับทุก ๆ คน นานะส่งถุงเสื้อผ้าให้ แล้วบอกว่า “เสื้อผ้าของพวกเรา แบ่งมาให้เชอและน้อง ๆ ใช้” เพชรหน้าบานด้วยความดีใจ รับถุงเสื้อผ้ามากอุดไว้ แล้วพูดตามที่วีระสอนไว้ว่า “ขอบใจมาก”

ลุงหันไปพูดกับปิติว่า “สุดสาครไม่มีม้านิลมังกรขี้เดินจากบ้านมาถึงที่นี่อาจจะเห็นอยู่มากนะ” ปิติไม่เข้าใจที่ลุงพูดก็ทำหน้าเหลือ “สุดสาครเป็นไครคะ คุณลุง” มานีถาม ลุงหัวเราะตอบว่า “สุดสาครก็เหมือนปิตินั้นแหล่ะ ไปไหน ๆ ก็มีม้า ม้าของเขารู้สึกว่าม้านิลมังกร”

“เรื่องสุดสาครสนุกมาก อยู่ในหนองสีอพระอภัยมณี พวกรือขอให้คุณลุงเล่าให้ฟังซี” วีระพูด เด็ก ๆ พากันขอร้องให้ลุงเล่าเรื่องสุดสาคร เพชรก็นั่งฟังอยู่ด้วย ลุงจึงเล่าเรื่องสุดสาคร ดังนี้

สุดสาครเป็นลูกของพระอภัยมณี กับนางเงือก ในหนองสี บางทีก็เรียกว่านางมัจชา พ่อแม่ของสุดสาครอาศัยอยู่กับฤาษีที่เกาะกลางทะเล เมื่อเวลาสุดสาครเกิด พระอภัยมณีไปตามหาหนองชาย สุดสาครจึงอยู่กับแม่และฤาษี

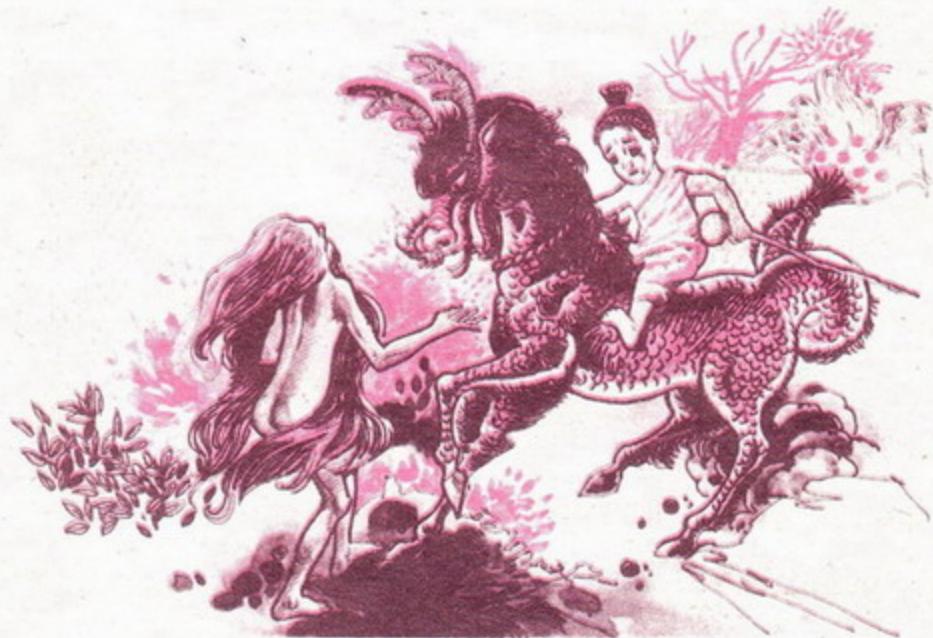
สุดสารเป็นเด็กนลاد กล้าหาญ แข็งแรง โตกว่าอายุและ
ซูกชนมาก คำกลอนที่กล่าวถึงสุดสารมีว่า

ได้สิบเดือนเหมื่อน	ได้สักสิบวน	คุณรวมอ้วนหัวนเป็นนวลวิ
ออกวิ่งเหตันเล่น	ได้ไก่กุญชี	เที่ยวໄลร์วัชราษฎร์ใจ
แล้วลงน้ำปล้ำปลา	โกลาหล	ดานสน่นปากเปือกเรือกไม่ไหว
สอนให้หلانอ่านเบียนรำเรียนไป		แล้วก็ให้วายาวิชาการ

วันหนึ่ง สุดสาครหนีฤาษีไปเที่ยวว่ายน้ำท่าเล่น สุดสาครพบสัตว์รูปปร่างแปลงประหลาด จึงพยายามจับ แต่ก็จับไม่ได้ จึงมาบอกรฤาษี ฤาษีรู้ว่าสัตตนั้นคือม้านิล มังกร จึงบอกรสุดสาครว่า

กินคนผู้ป่วยปลาอยู่ในไม้	มันทำได้หลายเลี้ยว อ้ายเกรจาน
เนื้อเป็นเนหะรเกล็ดเป็นนิลลิน เป็นปาน	ดึงเอาขวนพันฟากไม้
เจ้าได้ม้าพานะตัวนี้ไว้	จะพันกัยกิญ โญสโนส
ให้ปื่อว่าม้านิลมังกร	จงถารหูนสวัสดิ์แก่นักดา

ฤาษีบอกรวีจับม้านิลมังกรให้ สุดสาครจึงจับได้ ฤาษีรู้ว่าม้านิลมังกรมีฤทธิ์มาก และถึงเวลาแล้วที่สุดสาคร ควรจะได้ติดตามหาพระอภัยมนี ฤาษีจึงมองไม้เท้าวิเศษ ให้ แล้วเล่าเรื่องให้สุดสาครฟังว่า พระอภัยมนีพ่อของ สุดสาครนั้นเป็นกษัตริย์ ให้สุดสาครไปตามหาให้พบ สุดสาครจึงฝากรนางเงือกผู้เป็นแม่ไว้กับฤาษี แล้วลาฤาษีและ นางเงือกขึ้nm้านิลมังกรไปตามหาพระราชนิดา

สุดสาครเดินทางพบภัยอันตรายและภูตผีปีศาจก็ต้อง
ต่อสู้และชนะเรื่อยมา จนมาพบชีเปลือยเจ้าเล่ห์อยู่บน
เกาะแห่งหนึ่ง ชีเปลือยบังอาจหลอกให้สุดสาครตกลงไป
ในเหว แล้วเอาไม้เท้าวิเศษมาบังคับม้านิลมังกร ม้านิล
มังกรกลัวไม้เท้าวิเศษจึงยอมให้ชีเปลือยขึ้นไป เมื่อชีเปลือย
ลงจากหลัง มันก็วิงกลับมาตามหาสุดสาครด้วยความรัก
มันตามกลืนและร้องเรียกหาสุดสาครจนพบ ดังคำกลอน
ว่า

ดึงเหวห้องปล่องพินได้กลิ่นหนัก แจ้งประจักษ์ว่าเจ้าอยู่ในคูหา
 ยะโงกมองร้องเรียกประสานม้า ไม่เห็นหน้าเจ้านายวุ่นวายใจ
 แต่หันเหยนเวียนมองแล้วร้องเรียกสุดสำเภาเนียกมิ่งม้าน้ำตาไทย
 เผ้านั่งคูหาด้วยอาลัย ไม่ไปไกลปากปล่องนองน้ำตา

สุดสาครยังไม่ตาย แม้จะถูกหินขรุขระตำເօຫລາຍ
 แห่ง พอฟันเข้ามามาได้ยินเสียงม้านิลมังกรเรียกจึงนึกถึงฤาษี
 ทันใดนั้นฤาษีก็ชี้รุ่งประกายมาให้เห็น ช่วยสุดสาครขึ้น
 มาจากเหว แล้วฤาษีกสอนสุดสาครว่า

การดูดหัว

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์	มันแส้นสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ดึงเดาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาณ	บิดามารดาตกมักเป็นผล
ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายหน	เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
แม้นไครรักมั่งบังบังตอบ	ให้รอบคอบคิดอ่านนะหวานนา
รู้สิ่งใดไม่รู้รู้ข้า	รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

ຖາชีสั่งให้สุดสาครตามไปเอาไม้เท้าวิเศษกลับมาให้ได้แล้วหายตัวไป สุดสาครจึงขึ้นม้านิลมังกรไปตามเอาไม้เท้าจากซีเปลือยจนได้ และติดตามหาพระราชนิศาลาจนพบ

ลุงพูดว่า “เรื่องสุดสาครตอนโน้นเป็นผู้ใหญ่มีอีกียวมาก พากเจ้าเป็นเด็กรู้เรื่องสุดสาครตอนเป็นเด็กดีกว่าแต่ถ้าใครอยากรอ่านเรื่องสุดสาครให้รู้เรื่องจนจบ ลุงก็มีหนังสือให้อ่านอีกอ่าน”

“ที่ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือหลายเล่ม คงจะมีเรื่องสุดสาคร ถ้ามีพากเราจะไม่รบกวนคุณลุง จะขออีกหนังสือห้องสมุดอ่านนะครับ” นานะพูด

“ดีมาก รู้จักขออีกหนังสือห้องสมุดอ่าน” ลุงพูด “พากหลานจะมาสอนหนังสือให้เพชรใช้ใหม่ พึ่งเรื่องสุดสาครจบแล้ว ก็ลงมือสอนกันเสียที เจ้าเพชรตั้งใจเรียนนะเดียวคุณครูทั้งหลายจะเมี่ยนอา ลุงไม่รู้ด้วย”

แบบฝึก

๑. ฝึกผันเที่ยบเสียงอักษรกลางกับอักษรต่อ

ตัวอย่าง

อ้าย - ว้าย

อักษรกลาง	อาย	อ้าย	อ้าย	อ้าย	อ้าย
อักษรต่อ	วาย	ว้าย	ว้าย		

ตัน - พัน	ปาน - ран	แจ้ง - แล้ง
-----------	-----------	-------------

บ่น - คน	เต้น - เช่น	ได้ - ไม้
----------	-------------	-----------

ตា - ร่า	กิ่ง - มิ่ง	ปล้ำ - ล้ำ
----------	-------------	------------

เจ้า - เท้า	ปล่อง - หนอง	อ้วน - ท้วน
-------------	--------------	-------------

๒. ฝึกอ่านคำที่มี ร สะกด (จะอ่านเป็นเสียง อ อ มี น สะกด)

ตัวอย่าง

ละคร	อ่านว่า	ละ-คون
------	---------	--------

เกสร	นคร	ถาวร
------	-----	------

มังกร	ละคร	ให้พร
-------	------	-------

อาการ	จราจร	สมโภษ
-------	-------	-------

๓. คำที่สะกดด้วย ช อ่านออกเสียงเหมือน ด สะกด (แม่กกด)

ฝึกอ่าน

กิจ	ตรวจ	เก่งกาจ	มัจนา	ปีศาจ
พูดเท็จ	รังเกียจ	สำเร็จ	อำนาจ	เดรัจฉาน

๔. ฝึกอ่าน

เดือนอ้าย	หายตัว	เวียนหัว
ม้าบ่น	พันผิด	คิดอ่าน
สถานที่	กฎผີ	ปีศาจ
พาดพื้น	พันผ้า	อาลัย
ไม่คด	ลดเลี้ยว	เขี้ยวงู
คุหা	พาหนะ	ชะโงก
ทำวุ่นวาย	หายตัวไป	ไม่ตื่นเต้น
เป็นเกล็ดแข็ง	แจ้งข่าวล่า	พระดาบส
ทางคดเคี้ยว	เลี้ยวลดยิ่ง	มิ่งขวัญไทย
ให้ไม่เท้า	เจ้านายดี	มีนำใจ

พระมหากรซัตริย์เป็นมิ่งขวัญของชาวไทย
ปิติรำให้จนน้ำตาลของหน้าพระเจ้าแก่ตาย
 พระดาบสเข้าไปในกุภีเพื่อหยิน ไม้เท้าวิเศษมาให้
 หลานชาย

บทที่ ๕

คนมีประโยชน์

เพชรมาเรียนหนังสือกับวีระทุกคืน แต่บางคืนลุงกี เป็นคนสอนให้ เขามีกิริยาร่างเริงเบิกบานเสมอขณะเรียน หนังสือ คำลงวีระจุดตะเกียงนั่งอ่านหนังสือหรือทำการบ้าน รออยู่ที่หน้ามุข พอเพชรมาถึง วีระก็ให้เพชรอ่านหนังสือ บางที่เพชรจะถามถึงคำ หรือข้อความที่เขายากเขียนได้ วีระกับอกให้เขายื่น เพชรขยันและตั้งใจเรียนจนสามารถ อ่านเขียนได้มากแล้ว ลุงชมว่าเขารู้สึกดีใจจะอะไรได้ รวดเร็วและแม่นยำ คืนหนึ่งเพชรถามวีระว่า “นา ก เขียนอย่างไร ฉันเขียนนาได้ นา นา จะเอาตัวอะไรใส่ ลงไป จึงจะอ่านว่า นา”

“ตัว ค ชี น-า-ค นาค” วีระตอบ เพชรเอียนคำลง ในสมุดพลางพูดว่า “วันนี้ฉันพบนาคตัวหนึ่งกำลังค้าบกิ่ง ไม่สร้างบ้านอยู่ที่ลำธาร ฉันเลยอยากเขียนคำว่า นาค ได้” วีระหัวเราะ “ถ้าเช่นนั้น ไม่ใช่ตัว ค สะกดหรอก ต้อง เป็นตัว ก สะกด น-า-ก นาค นา กินปลา ฉันบอกเชอ

ว่า ค สะกัด น-า-ค นาคตัวนั้น หมายถึงพญานาค” เพชร
ทำหน้าสงสัย “อ้อ นาคที่เข้าเยี่ยนเป็นรูปไข่ มีหงอนใช่
ไหม ออ กเสียงเหมือนกันกับนาากินปลา แต่ตัวสะกัดไม่
เหมือนกัน แม้ นี่ถ้าเขียนสะกัดผิดละก็ เป็นคนละตัวไป
เลย” ว่าแล้วก็หัวเราะ พลางก้มลงเขียนคำทั้งสองคำลงใน
สมุด

“ไครนะเก่งจัง คิดตัวหนังสือขึ้นมาให้คนเขียนจนรู้
เรื่องกันได้” เพชรถามขึ้น

“พระมหา kazatry” ไทยของเราระองค์หนึ่งเป็นผู้คิด
ขึ้น” วีระตอบ

เพชรนีกทบทวนความจำแล้วพูดว่า “วันก่อน เขายังบอกว่า พระมหา kaztri มีคุณต่อบ้านเมือง เพราะต่อสู้ข้าศึกที่มารุกรานเพื่อรักษาเอกสารราช คราวนี้พระมหา kaztri เป็นผู้คิดตัวหนังสือให้คนได้อ่านเขียนกัน พระมหา kaztri ของเรานี้ทำคุณประโยชน์ต่อคนไทยและเมืองไทยมากเหลือเกิน”

“ขายแม่นเด่นนะเพชร คนไทยแต่โบราณไม่รู้พระมหา kaztri หรือประชาชน ต่างได้ช่วยกันรักษาเอกสารของชาติไทยให้ยืนยงอยู่ได้ อย่างเช่น สมเด็จพระนเรศวร และชาวบ้านบางระจันที่นั้นเคยเล่าให้ฟัง”

“พระมหากษัตริย์พระองค์” ให้แล้ว ที่คิดตัวหนังสือ “ไทยขึ้นมา” เพชรสาม

“พ่อขุนรามคำแหง ท่านประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้น เป็นครั้งแรก” วีระตอบ

“พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันนี้รัชกาลที่เก้า พ่อขุนรามคำแหงเป็นรัชกาลที่เท่าไร” เพชรซัก

“พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันเป็นรัชกาลที่เก้า ของ กรุงรัตนโกสินทร์ แต่พ่อขุนรามคำแหง เป็นพระมหา กษัตริย์องค์ที่สามสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ราชธานี แปลว่า เมืองหลวง เมืองสำคัญ ท่านประดิษฐ์อักษรไทย เป็นเวลาหลายร้อยปีมาแล้ว” วีระซึ้งแจง ครั้นเห็นเพชร สนใจฟัง เข้าใจอธิบายต่อไป “ในรัชกาลนี้มีการติดต่อเป็น ไมตรีกับต่างประเทศ เรื่องการค้ากับต่างประเทศก็เจริญ รุ่งเรืองมาก” เพชรสามแพรกขึ้นว่า “การค้าแปลว่าพาณิชย์ ใช่ไหม เพราะฉันจำชื่อร้านขายของในตลาดที่บ้านเดิม ของฉันได้ว่าลงท้ายด้วยคำว่าพาณิชย์ทั้งนั้น” วีระยิ้ม “ถูก แล้ว พาณิชย์แปลว่าการค้าขาย เธอช่างสังเกตดีนะ แต่ นี่แหละเพชร ถ้าคนอื่นกำลังพูดอยู่แล้วเธอจะพูดแทรกขึ้น มาต้องขอโทษก่อนนะ”

เพชรยิ่มเก้า ๆ “ขอโทษ ฉันจะจำไว้ วีระพูดต่อไป
เฉพาะ ฉันอยากฟัง”

วีระจึงพูดต่อ “คนไทยรู้จักทำภาชนะเครื่องปั้นดิน
เผาชนิดหนึ่งใช้เป็นครั้งแรก นับว่าพ่อขุนรามคำแหงเป็น
นักประชัญญ์ นำความเจริญมาสู่เมืองไทยมาก บ้านเมืองก็
อุดมสมบูรณ์และท่านยังปักครองพลเมืองของท่านให้ร่มเย็น
เป็นสุข โดยเอกสารดิ่งไปแขวนไว้ที่หน้าประตูวัง ไดร
มีทุกข์เดือดร้อนก็ไปสั่นกระดิ่ง ท่านก็พาคนข้าราชการมา
ตัดสินคดีหรือมาช่วยให้หายเดือดร้อน คุณครูเคยเล่าว่า

แม่ปัจจุบันนี้ วิธีการบางอย่างยังปรับปรุงจากสมัยสุโขทัย มาใช้ได้

“ฉันอยากรู้ อยากทำประโยชน์ให้บ้านเมืองจัง แต่ฉันคงไม่มีโอกาสที่จะทำอย่างนั้นได้” เพชรพูด

“ทำไมจะไม่มีโอกาสล่ะ” วีระถาม

เพชรก้มหน้าล้อนใจ “วีระก์รู้ว่าฉันยากจนช้ำไปเง่า เพราะไม่ได้เรียนหนังสือ”

“เชออย่าเพิ่งห้อแท้ชิเพชร ลุงเคยพูดว่าชีวิตคนเราไม่มีอะไรแน่นอน วันนี้ยากจน วันหน้าอาจเป็นเศรษฐี ถ้าเราขยัน อุดทน และตั้งใจจริง” วีระพูด

“ดีจริง ฉันจะจำไว้ ถ้าฉันเก่งและเป็นเศรษฐีเมื่อไร ฉันจะทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมือง” เพชรพูดอย่างหนักแน่น

“เชอเข้าใจผิดเสียแล้วเพชร เขายังมีโอกาสทำประโยชน์ ให้บ้านเมืองอยู่ตลอดเวลา การที่เชอขยันเป็นคนดี ช่วยตัวเองได้ ไม่เป็นภาระของใคร ไม่เป็นโจรสู้ร้ายทำให้คนทุกชั้นร้อน รัฐบาลไม่ต้องเพิ่มงบประมาณจ้างตำรวจมาดูแล กวดขัน และค่อยปราบปราม หรือถ้าเห็นใครคิดร้ายต่อบ้านเมืองก็บอกให้เจ้าหน้าที่รู้ อย่างนี้ล้วนทำประโยชน์แก่บ้านเมืองทั้งสิ้น” วีระซึ้ง

เพชรยิ้มขอบใจ “ถ้าเช่นนั้นฉันก็มีโอกาสทำประโยชน์อยู่ตลอดเวลา ไม่ต้องรอให้เป็นเศรษฐีก็ได้”

“ภูกต้อง” วีระตอบ

“ครอบครัวของเชอร์จักราชประ麾ยัง ไม่เข้าฐานะก็ดีขึ้น ฉันพยายามล่วงหน้าไว้ก็ได้ คุณครูเขียนไว้ให้พากันอ่านเสมอว่า

หาได้ใช้ประ麾ด
ตั้งใจหาได้เรื่อย

ไม่เข้ามีเงินใช้
บ้านเมืองยามทุกนี้มี
ถ้าบ้านเมืองพินาศ
หวังค่าร่างไทยเป็นไทย

รับจัคสิงห์นุ่นเพื่อย
รู้จักจ่ายให้หมด
หวานนำไปเป็นเศรษฐี
ได้อาศัยไทยช่วยไทย
เราหังชาติอยู่ได้ใจ
จะประ麾ดทั่วทั้นเออย”

(เพชรนิ่งฟังตาไม่กะพริบ พ่อวีระพูดจบเขาก็ร้องขึ้นอย่างร่าเริงว่า “วิเศษจริง ! ทำอย่างไรฉันจึงจะอ่านและเขียนข้อความที่วีระพูดมาทั้งหมดได้นะ”

วีระยิ้ม “ฉันจะจดให้ เชอพยา Yam อ่านและเขียนไม่เข้าเชอก็ทำได้”

แบบฝึก

๑. ฝึกผันคำที่เขียนต้นด้วยอักษรตัว (จะผันด้วย 'ฯ')

ตัวอย่าง

	ทอ	ท่อ	ท้อ
โถ	ເງົາ	ທັ້ອ	ແກ້
พຸມ	ເພື່ອຍ	ແມ່ນ	ຢໍາ
ຮ່າ	ຮານ	ຮ້ອງ	ລ່ວງ

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วย ช (ออกเสียงเหมือน ด สะกด) แม่กడ

พีช	พาณิชย์	ราชการ
ราช	ເອກະชา	ກະชาນະ
ປ្រាមួយ	រាជមានី	វិទ្យាកាល
បວច	ໂគរាជ	ឧក្រិដេជ

๓. อ่านคำที่ใช้ _- (ทัณฑ์มาต อ่านว่า ทัน - ทะ - คาด) ตัวที่ใช้ไม่ทัณฑ์มาต (-) เรียกว่า ตัวการันต์ ไม่ต้องอ่านออกเสียง

ตัวอย่าง

การันต์ อ่านว่า กາ-ຮັນ (ต້າ ຕ ມີ - ຈຶ່ງໄມ່ອອກเสียง)

ฝึกอ่าน

ทุกข์	สรรค์	ประสงค์	ประสงษ์
ปราษฐ์	ประดิษฐ์	สหกรณ์	การันต์
กุมภาพันธ์	ฤทธิ์	ประโยชน์	พิมพ์
พระชนม์	ເຕາວລີຍໍ	ພານິຍ່	ຄຸກົງ
ຖາກົງ	ປະຈັກົງ	ເລ່ົ້າ	ເດරະ້າ

๔. ฝึกอ่าน คำที่มีเสียงอ่านเหมือนกัน แต่เป็นไม่เหมือนกัน (คำพ้องเสียง)

ค่า - ฆ่า	รถ - รถ
กำ - กรรม	พัก - พรรค
โชค - โชค	สัก - ศักดิ์
นาก - นาค	ทำ - ธรรม
ทูน - ทูล	สุก - สุข - คุก
เขี้ยว - เคียว	บาด - บท - บادر
กำเมือง - มีกรรม	
เปยกโชค - โชคดี	
ทูนไว้ - กราบทูล	

ฝึกอ่าน

แน่นอน หงอนไก่ ไมตรี

เศรษฐี	สีร้อย	คอยเก้อ
งประหยด	ขัดข้าศึก	นึกท้อแท้
แปลอักษร	ถอนใจให้ญี่	ไม่แทรกแซง
แต่งตัวเก้อ	เจอโจรร้าย	ให้ปราบปราม
ตามรุกราน	งานปกครอง	ต้องแม่นยำ
ดำรงอยู่	ครุกวดขัน	ช่วยปั้นดิน
ตัดสินใจ	ใช้ภาษณะ	งานประดิษฐ์
คิดล่วงหน้า	ภาระยุ่ง	ปรับปรุงตน
พลเมืองดี	มีเอกสารช	ชาติยืนยง

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย
คณะครูและนักเรียนช่วยกันปรับปรุงโรงเรียน
เข้าใจดีที่ได้รับเลือกให้ไปเรียนต่อต่างประเทศ
เข้าเห็นนาคคابปลาว่ายน้ำไปตามลำธารอย่าง
รวดเร็ว

บทที่ ๑๐

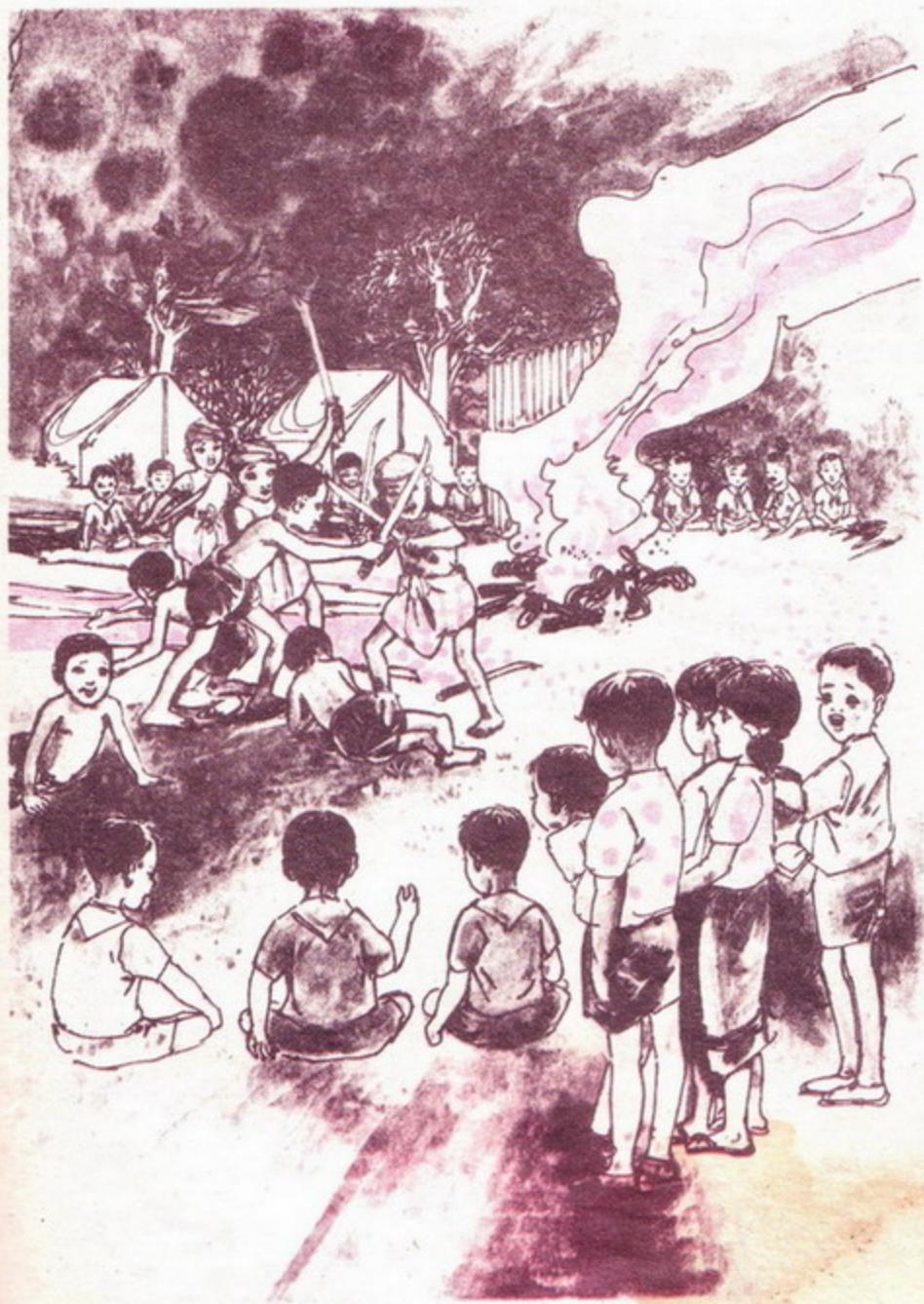
ลูกเสือสำรวจวีระ

วันเสาร์และวันอาทิตย์ ทางโรงเรียนจัดให้ลูกเสือมีกิจกรรมต่าง ๆ ลูกเสือสามัญให้เดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมที่ตำบลไก่ล้า ซึ่งห่างจากโรงเรียนไปทางทิศใต้ประมาณแปดกิโลเมตร ครูแบ่งลูกเสือสามัญเป็นหมู่ ๆ มีชื่อและธงประจำทุกหมู่ ชื่อเหล่านี้เป็นชื่อสัตว์ เช่น หมูนกอินทรี มีงเป็นรูปปูนกอินทรี เวลาเดินทาง ลูกเสือจะเดินเป็นหมู่ ทุกคนสะพายกระติกน้ำและยำมใส่

ของใช้ส่วนตัว ลูกเสือมีไม้พลองประจำตัวทุกคนและเวลาเดินทางไกลต้องถือไปด้วย ครูผู้ควบคุมเคยทำขับให้เดินอย่างระมัดระวัง เพราะถ้าต้นไม้มีพิษถูกร่างกาย จะทำให้ผิวนองเป็นตุ่มใหญ่ ๆ มีสีแดง ๆ หรือเป็นผื่นหนา ๆ มีอาการคันมาก ต้องใช้ขี้ผึ้งยาทาจึงจะหาย เมื่อไปถึงที่หมายแล้ว ลูกเสือสามัญต้องสร้างค่ายเป็นที่พักชั่วคราว และปฏิบัติภารมหลายอย่าง เช่น การสะกดรอย โดยครูแจกเข็มทิศซึ่งมีแม่เหล็กเล็ก ๆ ซึ่งทิศทางให้และแจกแผนที่เพื่อให้เดินสะกดรอยตามเครื่องหมายที่ครูทำไว้ นอกจากนั้นก็มีการแข่งขันทำกิจกรรมของหมู่ต่าง ๆ ซึ่งครูเป็นผู้กำหนดกติกา และคอยให้คำแนะนำเวลาแข่งขัน ตกกลางคืน ก็มีการชุมนุมรอบกองไฟ เช้าวันอาทิตย์จึงเดินทางกลับ

ส่วนลูกเสือสำรอง ครูแบ่งเป็นหมู่ ๆ แต่ละหมู่มีผ้าสีติดที่แขนเสื้อ ครูไม่ให้ลูกเสือสำรองไปเดินทางไกล เพราะยังเล็กอยู่ ให้ปฏิบัติภารมของลูกเสือและค้างคืนอยู่ที่โรงเรียน พากลูกเสือสำรองหลายคนอย่างไปเดินทางไกล เพราะคิดว่าอาจจะได้รับความดีนเด็นและสนุกสนานจากการผจญภัยฝ่าอันตรายเล็ก ๆ น้อย ๆ บ้าง วีระ นานะ และปิติอยู่หมู่สีแดงด้วยกัน วีระได้รับคัดเลือกเป็นนายหมู่

ครูพากลูกเสือดายหัญหาที่บันเนิน ไกลัตันสนด้านหลังของ
โรงเรียนออกให้เตียน เพื่อให้เป็นลานกลางแจ้งสำหรับ
ปฏิบัติกรรมและชุมนุมรอบกองไฟในตอนกลางคืน

พวกลูกเสือสำรวจมีกิจกรรมสนุกสนานหลายอย่าง
ปิดขอบตอนที่ช่วยกันทำกับข้าว ครูสอนให้พวกลูกเข้าทำกับ
ข้าวง่าย ๆ เช่น ปังปลา ต้มไข่ และไข่ตุ๋น ถึงกลางคืนครู
ก่อไฟกองใหญ่ที่ลานกลางแจ้งเพื่อให้พวกลูกเสือชุมนุม
รอบกองไฟ ครูกำชับให้แสดงสุ่ดฟื้มือ เพราะมีแขกมา
คุยชมอยู่คับคั่ง นานีก็มาดูกับพ่อแม่ ย่าพ้าชูใจมาด้วย ลุง
กับเพชร์ก์มา พี่ ๆ ของปิติมา กับยายทำให้ปิติและเพื่อน ๆ
ตื่นเต้นมาก หมู่สีแดงเล่นเรื่องศึกบางระจัน เข้าช่วยกัน
จัดจากสวนเป็นพิเศษ คนดูพากันชอบใจและปรบมือให้
ขณะนั้นลูกเสือคนหนึ่งล้มลงดื้นไปมาแล้วร้องว่า "ยูกัด! ยูกัด!
คนอื่น ๆ ตกใจ เพราะไม่รู้สาเหตุจึงลุกขึ้นและวิงหนี ปิติ
เฝ้ามองไปยังดูอยู่ไกล ๆ วีระกล้าหาญและสติดีมาก เข้า
เข้าไปดูที่ข้อเท้าลูกเสือคนนั้น เห็นมีเลือดออกซึบ ๆ แต่
ไม่เห็นแผลตนัด เพราะไฟไม่สว่าง เข้าเอาปากดูดเลือดบ้วน
ทิ้งแล้วเอาผ้าพันคอรัดเหนือแผล ครูกับหมาจากโรงบาล
ประจำอำเภอวิ่งมา ถือไฟฉายส่องดูเห็นตะขابตัวใหญ่

อยู่ตรงนั้น หมอดูตรวจแล้วบอกว่าตะขานบกัด "ไม่ใช่ชู้
และอุ้มลูกเสือคนนั้นไปใส่ยา ไดร ๆ ก็นิยมยกย่องวีระวา
กล้าหาญและเสียสละสมกับที่เป็นนายหมู่ เมื่อเหตุการณ์
ลงบลง ครูก็ให้แสดงต่อไป

แบบฝึก

๑. คำที่เขียนต้นด้วยอักษรสูง และคำที่มี ห นำ จะผันด้วย ๔

ตัวอย่าง

ฝา	ฝ่า	ฝ้า
----	-----	-----

หนอ	หน่อ	หน้อ
-----	------	------

ฝิกผัน

ขัน	ข้อ	แข่ง
-----	-----	------

ชี้	ผื่น	ผึง
-----	------	-----

เเพ่น	ส่วน	หมอ
-------	------	-----

หน่อ	หมู่	แหล่ง
------	------	-------

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วย แม่กด (จ ตร ตุ ศ ษ สะกด ออกรสียง
เหมือน ด สะกด)

รัด	เลือด	สุด
-----	-------	-----

กิจ	มัจชา	ปิศาจ
-----	-------	-------

เมตร	บานา	สาเหตุ
ทิศ	พินาค	ประเทศ
พิเศษ	เครชชี	โอมะณา

๓. คำที่ใช้เครื่องหมายฯ (ไม้ยมก อ่านว่า ไน-ยะ-มก ออกรสีียง
ยะ กึงเสียง)
ตัวอย่าง

ต่าง ๆ อ่านว่า ต่าง-ต่าง

ฝึกอ่าน

ไกล ๆ	ไคร ๆ	ซีบ ๆ
ແಡັງ ๆ	ຕ່າງ ๆ	ທີ່ ๆ
ເພື່ອນ ๆ	ເລັກ ๆ	ຫນາ ๆ
ໝູ້ ๆ	ໄຫຍ້ ๆ	ຊື້ ๆ

๔. ฝึกอ่าน

สองส่วน	บัวนทิ้ง	ปั้งปลา
ฝ่ามือ	ถืออย่าง	สามໜູ້
ແນກດັບດັ່ງ	ຟັງກຕິກາ	ຫາຄະແນນ
ແນນເປັນຜົນ	ຍືນບນເນີນ	ເດີນທາງໄກລ
ໄດ້ຕັ້ນສັນ	ຄນເປັນໝູ້	ດູເກົ່າງໝາຍ
ຂ່າຍດາຍໝູ້	ທາຜິວໜັງ	ຮັງນກອິນທີ

ที่กลางแจ้ง เริ่มแข่งขัน ผ้าพันคอ
 ขอเข็มทิศ คิดกิจกรรม คำยากย่อง
 สำรองไว้ ให้พิเศษ สาเหตุใหญ่

ลูกเสือ สามัญนิยม ไปตั้งค่ายพักค้างคืนที่ ใกล้ ๆ
 หนามเกี้ยวข้อเท้าฉันจนเลือดออกซึบ ๆ
 พากเรา สะกดรอย ไปทางทิศใต้
นายหมู่คัดเลือก ให้ฉันเป็นผู้แสดงรอบกองไฟ

คำประพันธ์ในหนังสือเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑

๑. บทที่ ๓ บทกล่อม ของเก่า
๒. บทที่ ๕ จากเรื่องโสินน้อยเรือนงาม
๓. บทที่ ๘ จากเรื่องพระอภัยมณี ของสุนทรภู่
๔. บทที่ ๙ จากคำประพันธ์ของ รัชนี ศรีไพรวรณ

ประมวลคำใหม่

บทที่ ๑ - ๑๐

กอก	คำนี้มีขึ้นอยู่ในที่ชุมและ มีหลายชนิด ใช้สถานเสื้อ
กดก้า (กะ-กิ-ก้า)	ข้อคอกลง ข้อบังคับ
ก้ม	โคงคัวลง ให้ศีรษะต่ำลงมาข้างหน้า
กรวด	ก้อนหินเล็ก ๆ ให้ญี่กาว่าเม็ดกรวย
กรอก	เทของลงในช่องแกน ๆ
กระชาด	เครื่องใช้สถานค่วยไม่ได้ รูปร่างเต็ย ๆ ปาก กว้าง กันเล็กแคบ ใช้ใส่ของ
กระชาบ	แคกออกจากกันไปในที่ค่าวง ๆ
กระฉับกระเฉง	ราชเรว ว่องไว
กระโชค	ทำเสียงคั่งให้คอกใจ
กระด้าน	ไม่อ่อน
กระดึง	ระพังเล็ก ๆ ใช้ทำเสียงตัญญาณ
กระเด็น	เคลื่อนที่ไปโดยเร็วเพราะกระทนสิงโคลึงหนึ่ง
กระติก	ภาชนะอย่างหนึ่งสำหรับใส่น้ำ
กระท่อม	บ้านเล็ก ๆ ทำพออยู่ได้
กระทั้ง	ถึง จก
กระแทก	กระทบโดยแรง ใช้คุ้กับศ่า กระทบ
กระบุน	ภาชนะสถาน ทึบ รูปกลม สูง กันเป็นลีเสี้ยม
กระหนา	ช้า ๆ ลงไป

กรุง	เมืองหลวง เมืองใหญ่ แห่งก่อหน้ายถึง ประเทศ ก็ได้
กรุณา (กะ-รุ-นา)	ความสงสาร เอ่าใจช่วยเหลือเมื่อเห็นคนอื่น มีความทุกข์
กล่อน	ขับ ร้อง เพื่อให้เพลิดเพลินหรือหลับ
กลางแจ้ง	นอกกรุ่นไน้ซ้ายค่า
กลิ้ง	หมุนไปตามพื้น
การขัน	อาจริงอาจจัง
กว้างขวาง	ແພອອກໄປมาก
ก่อไฟ	ทำให้ไฟติด
กะໂໂຄກกะເຜດກ	เกินไม่ดันดักเพราะชาเข็บ
กะพริบ	ปີຄແລະປີຄහນັກໂຄຍເຮົວ
กะรุ่ງกะริ่ง	ชาຄອອກເປັນຫື້ນເລິກຫື້ນນ້ອຍ
กั้งวลด (ກັງ-ວນ)	ห่วงໃຢ
กັນ	ຂວາງໄວ
การຄ້າ	การຊົ້ວຂາຍ
ກຳກັນ	ຄູແດ ກວບຄຸມ
ກຳຈັດ	ขັບໄລ
ກຳຫັນ	ສັງໃຫແນ
ກຳນັນ	ຜູ້ປົກຄອງຄົນໃນຄຳບັດ
ກົງກາງ (ກົກ-ຈະ-ການ)	การงานທີ່ກໍາ
ກົງກຽນ (ກົກ-ຈະ-ກໍາ)	ສິງທີ່ກໍາ
ກົໂໂລເມຕຣ (ກີ-ໄລ-ເມກ)	ຊົມາກຣາວັກເຖິກັບພັນເມຕຣ ອັກຍຣຍ່ອວ່າ ກມ.
ກຸ່ມື້ (ກຸ-ກີ)	ກີ່ອ່ຽງອັນກັບວັນ
ກຸ່ມລ (ກຸ-ສນ)	ສິງທີ່ກີ

เกล็ด	ส่วนที่ซ่อนกันเป็นแผ่น ๆ
เกล้า	ทำให้เรียบ ไม่ขรุขระ
เกลี้ยง	ไม่มีติดอยู่ หมก
เกลือกกล้าว	คดุก
เกลือนกลาด	มากมาย กระจาด
เกวียน	พาหนะชนิดหนึ่ง มีล่องล้อ ใช้คawayหรือ วัวลาก
เกณฑ์ (กะ-เสก)	ที่คิน ทุ่ง นา ไร
เกสร (เก-สอน)	ส่วนในของดอกไม้ เป็นเลัน ๆ
เกื้อ	อาย
แก	คำไม่ถูกภาพ เรียกแทนคำผู้อื่น
แก้วไข	ทำส่วนที่เสียให้คือป่างเคิม
แก่วงไปแก่วงมา	ในที่นั้นหมายความว่า ทำอะไรไม่สำเร็จ
โกง	โคล
โกรธ (โกรค)	ไม่พอใจ
โกลาหล (โกล-ลา-หล)	ไม่สงบ
ไก่ล่ำเกลี่บ	ทำให้คักกัน
ชัด (ชา-จัค)	ขับไล่ ทำให้หมดไป
ขณะ (ชา-หนะ)	ครู่ ครั้ง คราว
ขณะ (ชา-หนาค)	ความใหญ่เล็กของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
บวน (ชา-บวน)	หมุน พวย
ขย่ม (ชา-หย่ม)	กอกน้ำหนักตัวลง ปล่อยขึ้น แล้วกคลึงอึก ทำอย่างนั้นลับกันไป
ขบัน (ชา-หยับ)	เดือนไป

ຂບາຍ (ຂະ-ຫຍາຍ)	ทำให้กวางใหญ่
ຂໍາ (ຂະ-ໜໍາ)	ຄຸກ ບົນຫ້າ ฯ
ຂຽວຂະ	ໄມ່ເຮັບ
ຂວານ	ອາຍືທີ່ຜ່ານໄປປິຫຼິນ ฯ
ຂວັກໄຂວ່	ສັບສນ
ຂວາງ	ກຶກກັນ
ຂວັງ	ປາ
ຂວານ	ເກີໂຮງມືອທ່າດ້ວຍເຫັນ ມີຄົມ ມີຄຳນ ໃຊ້ຄັກ ພັນ ດາກ ຜ່າໄນ
ຂວິດ	ກີຣຍາຂອງໜຸ່ງຫວີ່ວິດທີ່ມີເຫຼົາໃຊ້ເຫັນຫວີ່ ເຫັນຫວີ່ວິດຫວີ່
ຂ້ອເທົ່າ	ສ່ວນທີ່ປ່ລາຍຂາແລະເທົ່າຕ່ອກນ
ຂະນັກເຈນນັ້ນ (ຂະ-ນັກ-ຂະ-ເມັນ)	ຕັ້ງໃຈທ່າ ຮິບທ່າ
ຂັດໃຈ	ທ່າໄມ່ຖຸກໃຈ
ຂ້າ	ກໍາແກນກ້ວຜູ້ພຸກ
ຂ້າກາສ (ຂ້າ-ກາຄ)	ຄນຮັບໃຈ
ຂ້າຄົກ	ຜູ້ນາງຽກຮານ
ຂ້ຳສິ້ນ	ຮັງຜິ່ນທີ່ເຄົາມາຫລວມ ໃຊ້ທ່າສິ່ງຄ່າງ ฯ
ເຂດ (ເຂົດ)	ແກນ
ເຂັ້ມທຶກ (ເຂັ້ມ-ທຶກ)	ຮີ່ອເກີໂຮງຫັ້ນອກທຶກ ມີເຂັ້ມເປັນແມ່ເຫັນ ຫຼືໃນ ທາງທຶກເໜີອເສມອ
ເຂໍາ (ຂະ-ເໜໍາ)	ທ່າໄສ້ນ

ເພື່ອ

ແກກ

ແບ່ງຂັນ

ໄຟຕຸ່ນ

ຄະນະ (ຄະ-ນະ)

ຄດ

ຄດີ (ຄະ-ດີ)

ຄນງານ

ຄນແປລກທຳ

ຄນ

ກຮອນກຮອນ

ກວັນ

ກຣາດ

ກຣາວ

ກວົງ

ກລື້ອຍ

ກລັງ

ກລໍາ

ກວ້າ

ກວານ

ກວານຄິດເຫັນ

ກວານຈໍາ

ກວານປະສົງກີ (ກວານ-
ປະ-ສົງ)ຝັນແຫມນຄນຕື່ອງ ອູ່ຫ້າງບນສອງຕີ່ ຫ້າງລ່າງ
ສອງຕີ່ ໃຊື້ອັນເນື້ອແລະອາຫານ

ຜູ້ມາຫາ

ສູ່ເພື່ອເຫັນະກັນ

ອາຫານທ່ານ້ວຍໄຟ ສຸກຄ້ວຍໄອນ້າ

ໜູ່ ພວກ

ໄຟຄຮງ

ເຮືອງທີ່ນ້ອງກັນຄາມກູ່ໝາຍ

ຄນຮັບຈັງທ່າງງານ

ຄນທີ່ໄຟຮູ້ຈັກ

ໄປນາຫາສູ່ ຮັກໃຄຣກັນ

ກຸແລ ຮັກໝາ ເປັນເຈົ້າອອງ

ເນື້ອ

ເກີ່ອງມືອໃຈລາກເຫຍ້ງຫຼັງ ເປັນຕີ່ ມີຄຳມືດີວ່າ

ກົງໜ້າ

ໜຶ່ງໃນສອງສ່ວນ

ພັນໄປ

ໄຟມືລົກ ໄຟຮູ້ສຶກຄ້າ

ຜົວຄໍາ

ຫຍົນເອາໄປອ່າຍ່າງເຮົວ

ກຣີຍາທີ່ເອາມືອຫາສິ່ງຂອງ

ສິ່ງທີ່ຄືກໄກ

ຮູ້ຈັກໂຄຍໄນ້ລືມ

ຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມອຍກໄໄດ້

กอก	ที่ขังสักว์ เล้า
กอยท่า	รอ
กจนอง	ไม่สุภาพ
กะແນນ	สิ่งที่ใช้ในการนับ
กัดก้าน	ค่าน พูดห้าม ไม่เห็นควร
กัดເລືອກ	เลือกເອາທິສີໄວ
ກັບກັ້ງ	มาก
ກັງ	ยังไงจะ ยังไม่เสร็จ
ກັງຄົນ	อยู่คลอดคืน
ການ	ไม่สำหรับทางสิ่งของทาง ๆ
ການ	ເອາປາກນับสิ่งของໄວ
ກາຍ	ปล่อยของให้หลุดออกจากปาก
ກ່າຍ	กີພັກ
ກໍາກລອນ	ข้อความที่ແຕ່ງອ่าย่างคล้องจองกัน
ກົດອ່ານ	คิดหาทางแก้ไข
ກົກ	มากขึ้น แรงขึ้น
ກຸມຄ່າ (กຸນ-ຄ່າ)	ราคา ประযືชน໌ຂອງสິ່ງໃສ່ໆหนີ່
ກຸນ	ເຄຍ ສນິກສນ
ກຸນ	ພອ
ກຸມ (กຸນ)	ນັບເພີ່ມຂຶ້ນຄົງລະເຫຼາ ฯ ກັນ
ກຸຫາ	ถ້າ ທີ່ຢູ່
ເກຣາ	ขນທີ່ຂຶ້ນຄາມແກ້ມແລະຄາງ
ເກຣະໜ້ (ເກຣະ)	ສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນ ອາຈັກໂຮ້ອວ້າຍກີ່ໄດ້
ເກົ່ອງປັນດີນເພາ	ເກົ່ອງໃຊ້ທີ່ທາກວ່າຍົກົນ ແລ້ວນໍາມາເພາກອນໃຊ້
ເກົ່ອນນູ້	ສິ່ງຂອງສ້າහັບໃຊ້ໃນการงาน

ເກົ່າອົງທນາຍ	ສິ່ງທີ່ກໍາເຂັ້ມເພື່ອແກນສິ່ງໄຄສິ່ງໜຶ່ງ
ເຄີຍ	ໄກລັກັນ
ແກ່	ເພີຍ ໄກສ້
ແກ່ຮ່ວມ	ທີ່ສ່າຫຽນນັ້ນ ເປັນຮູບປື່ສ່ເຫຼື່ນ ພຶ້ນໄນ້ເປັນຫີ່ໆ
ຈຳ	ທຳໃຫ້ຕາຍ
ເນື່ອຍນ	ທີ່ຄ້ວຍໄຟເປັນການລົງໂທໝ
ໂຄມຄາ (ໂຄຄ-ສະ-ນາ)	ນອກໃຫ້ຮູ້ທຳກັນ
ງນປະມານ (ງນ-ປະ-ມານ)	ຈຳນວນເງິນທີ່ຕັ້ງໄວ້ໃຊ້ຈ່າຍ
ໂໄໝເຈ່າ	ໄມ່ຈຸດຄາກ
ອອນ	ຍອຄ
ຈັນຈ່າຍ	ໃຊ້ຈ່າຍ
ຈຳນຽງຈາ (ຈ້າ-ນັ້ນ-ຈາ)	ພຸດ
ຈົດໃຈ (ຈີກ-ໃຈ)	ຄວາມຮູ້ສຶກທາງໃຈ
ເຈຕານາ (ເຈກ-ຕະ-ນາ)	ຄວາມຄັ້ງໃຈ ຄວາມມຸ່ງໝາຍ
ເຈຮຈາ (ເຈ-ຮະ-ຈາ)	ພຸດກັນ
ເຈົ້ານາຍ	ນາຍ ເຈົ້າອອງ
ເຈົ້າຫຼູ້ງ	ເຈົ້ານາຍຜູ້ຫຼູ້ງ
ເຈົ້າຫຼັກທີ່	ຜູ້ມີຫຼັກທີ່
ໂຈຣ (ໂຈນ)	ຜູ້ຮ້າຍ
ໝດອອງ (ຈະ-ໝດອອງ)	ການທຳນຸ້ມແສກງຄວາມຍິນດີ
ລວດເຄວົງຢືນ (ຈະ-ຫວັກ-ຈະ-ເຫວົງຢືນ)	ວນເວິຍນໄປໂຄຍເວົງ
ລະນັ້ນ	ອຍ່າງນັ້ນ
ຈາກ	ສິ່ງທີ່ໃຊ້ກັນ

ເລື່ບນ	ນາກ ນັກ
ເລື່ອນ	ທິ່ນ
ໄຈນ (ຈະ-ໄຫນ)	ອຢ່າງໄໄ ທໍາໄມ
ຂອ່ນ (ຂະ-ຄຸນ)	ເປັນສີເຂົຍວ່າໄປໜົກ
ຂະໂໂກ	ຍື່ນໜ້າອອກໄປຄູ
ໜັງ	ໄມ່ຮອບ ແກສີຍົກ
ຂ້ວກຮາວ	ໄມ່ນານ
ຂ້ວຄູກຂ້ວພລານ	ກລອດດຶງຄູກດຶງພລານ
ໝາວເນື່ອງ	ຄນທີ່ອູ່ໃນເມືອງ
ໝາວສວນ	ຄນທີ່ມີອາຊີພທາງກໍາສວນ
ໜໍານາຜູ (ໜໍາ-ນານ)	ຽຸ້ວ່ອງໄໄ ຮວຄເວົວ
ໜີ	ນັກບາຍ ຂີປະຫາວ ກີອນັກບາຍຫຸ່ງໝາວ ຂີເປັລືອຍ ກີອນັກບາຍໄມ່ຫຸ່ງຝ້າ
ຫຸນ	ປະຮອຍຝ້າໄທເປັນເນື້ອເຕີກກັນ
ຫຸນຫຸນຮອນກອງໄຟ	ກີຈິກຮມຮອນກອງໄຟ
ຫຸ່ນດໍາ	ເປີຍກ ສຄຊື່ນ
ເຫັນເຫາ	ກີນເຫາ
ເຂົ້ອດືອ	ນັບຕືອ
ເຂົ້ອນ	ທ່າໃຫ້ມີຮສຫວານ
ໂໂກ	ເປີຍກມາກ
ໂໂກ (ໂໂກ)	ສິງທີ່ເກີກຂຶ້ນອາຈັກທີ່ຫວີອວ້າຍກີໄກ
ຫັກໄຫ້	ຖາມອຢ່າງລະເວີຍກ
ຂັບຂ້ອນ	ທັບກັນເປັນຂັ້ນ ພ
ຂົນ	ເລືອກທີ່ອອກນ້ອຍ ພ
ຈົດ	ໄມ່ແຈ່ນໄຕ

ชีดเชี้ยว	ไม่สคชิน
ชูบชีด	ผอม และไม่สคชิน
เช	เอียง ไม่ตรง
ญี่ปุ่น	ชื่อประเทกหนึ่งอยู่ทางทิศตะวันออก เนียงเหนือของไทย
ฐานะ	ความเป็นอยู่
ด่วน	เร็ว
ดาบส (คา-บค)	นัก巴西พากหนึ่ง
ตาย	ศักดิ์
ต่าง	รักษา ทำให้มีอยู่
เดช (เกค)	ความสามารถ การบังคับ กำลัง
เครจฉาน (เก-รัค-ฉาน)	สักวร
เดินทางไกล	เดินไปตามทางทิศทางไกลอย่างลูกเสือ
โดย	ก้าว
ตกคล้า	ห่วง
ต้นสน	ชื่อต้นไม้ยืนกันชนิดหนึ่งมีใบเป็นฝอย
ต้นสัก	ชื่อไม้ยืนกันชนิดหนึ่ง เนื้อไม้แข็ง กงกน ใช้สร้างบ้านเรือนและทำเครื่องใช้
ต้นหว้า	กันไม้ใหญ่ชนิดหนึ่ง ผลเล็ก ๆ เมื่อถูกมี สีม่วงแก่
ตลอด (กะ-หลอก)	คนที่ทำอะไรชวนให้น่าทัวเร้า
ต่อว่า	พูดคัดค้านกับคนที่ทำให้ไม่พอใจ
ตะโภน	เรียกคง ๆ
ตั้งแต่	แรก
ตัดสิน	มีความคิดเห็นเด็ดขาด

ติดตาม	ไปค่วยไกล ฯ
ตื้นเต้น	หัวใจเก็นแรงเมื่อมีความรู้สึกอย่างใด
ตุ่น	อย่างหนึ่งมากกว่าปกติ
เต้น	เมื่อก็ทึ้นความผิดหวัง
เตะ	กระโจนไปมา
เด่น	เหวี่ยงไปค่วยเท้า
ใต้ถ่าน	ไม่รัก
ถนน (ถนน)	สองทาง
ถนน (ถนน)	ถูก ครอง
ถนน (ถนน)	เปิดชื่น
ถนน (ถนน)	ผิดหวังเป็นอย่างมาก
ถนน	หายใจแรงและนาน เมื่อเวลาไม่สมบูรณ์
ถัดมา	ค่อม化
ดาว (ดาว)	คงทน
ถี่	คิก ฯ กัน
ดาวลับ (ดาว)	พิชทิมล่ากันแล้อยพัน
เดด	ເຕອະ
เดือน	ປາ
ถนน	ຄ້ານ
ໄດล (ໄດล)	ໃມ່ຄຮງ ໄດ່ປີ
กານກວນ	ກລັບທ້າຍິກ
ກະຍອບ (ກະ-ຍອບ)	คືກ ฯ ກັນປີ
กรงเครื่อง (ชง-เครื่อง)	ແຄ່ງຄ້ວ

กอ	ชาย ส่องแสงออกไป
ก้อแท้	หมอกกำลังใจ ไม่อายากท้าอะไร
ก้องฟ้า	ฟ้า
กะเล	ห้องน้ำที่กว้างใหญ่
กันดิ	เดียวันนั้น
กันที	ในครุนั้นเอง ในขณะนั้นเอง
กาย	คิดว่าจะเป็นเช่นนั้นเช่นนี้
กามาหากิน	ทำงานเลี้ยงชีวิต
กົມໄຕ້ (ກົກ-ໄຕ້)	ทางໄກ້ ค้านໄກ້
ກືດິນ	ແຜ່ນຄິນ
ກໍ່หมาย	บริเวณหรือจุดที่กำหนดไว้
ທຸຽນທຸறາບ	คັ້ນໄປມາ
ຖູດ (ຖູນ)	ນອກ ກລ່າວ
ແກ້	ຈິງ
ແກນ	ເໜືອນອຍ່າງ
ແກຣກ (ແຊກ)	ເບີຍຄ
ຮຽນชาຕີ (ຫ່າ-ນະ-ชาຄ)	ສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນເອງ
ຮູຮະ	การงาน
ນົກຄາເຫວ່າ	ນົກຜົນິກໜຶ່ງ ຄັ້ງຄ້າ ເລືກວ່າກາ ນາງທີ່ເວີກ ນົກຄູເຫວ່າ
ນົກເຫາ	ນົກຜົນິກໜຶ່ງຂອບຂັນຄູ້ ເສີ່ງໄພເວະ
ນົກອິນທີ (ນົກ-ອິນ-ຫີ)	ນົກຄ້ວໃໝ່ ເປັນພວກນົກທີ່ກິນເນື້ອ
ນັນອອນ	ນັ້ນດີອ ຢ່ອນນ້ອນ
ນວລຄວ່ (ນວນ-ຈະ-ຫວີ)	ຜົງການ
ນອງ	ນິນາກ ມາກນາຍ

น้อบ	ไม่นำก
นัดดา	หลานของปู่ หลานของตา
น่าเกลี้ยด	ไม่น่าคุ
นาอก	สัตว์สีเทาซันคนนึง ชอบหาปลา กินในน้ำ
นาอก (นาอก)	งูคัวใหญ่ในนิทาน
นางเอก	ผู้หญิงที่เป็นคัวสำคัญของเรื่อง
นายหมู่	หัวหน้าหมู่
น้ำใจ	จิตใจอันแท้จริง
น้ำปลา	น้ำสำหรับใช้ผสมอาหารให้เค็ม ทำจากปลา และสัตว์น้ำบางชนิด
นิบม	ชوب
นิด (นิน)	สีคำ
นิสัย	การปฏิบัติคุณงานโดยชิน
เนิน	ที่สูง
เนื้อเย็น	คัวเย็น ในที่นั้นหมายถึงลูกรัก
แน่นอน	จริงที่เกี่ยว
บ่น	พูดช้า ๆ อย่างไม่พอใจ
บรรดา (บัน-ค่า)	หังนมค
บรรยาย (บัน-ยา)	ซั้แจง
บริจาก (บอ-ริ-จาก)	ให้ แจก
บริเวณ (บอ-ริ-เวน)	เนื้อที่รอบ ๆ
บ้วน	คายน้ำหรือของเหลวออกจากปาก
บังอาจ (บัง-อาท)	ไม่เกรงกลัว
บัตร (บัค)	แผ่น

นางส่วน	ส่วนใดส่วนหนึ่ง
นาตร (นาค)	ภាវะนะของพระสำหรับรับอาหาร
นาป (นาบ)	ความชั่วร้าย
น่าเบ็นชง	ตะวันป่าย หลักหนี่
นิดเนี้ย	ไม่ครอง
นีน	กอกหังสองข้าง หรือโคลอ่อน
เนี้	ไม่ครอง
เน็ด	เครื่องมือสำหรับตกปลาหรือกุ้ง
เนีบด	ชิค ติก
โนก	แก่วงไปมา
โนราณ (โน-ราณ)	เก่าแก่ ครั้งก่อน
โน'	พูคไม่ໄค
ปอกกรอง	คุ้มกรอง รักษา คุ้ม ควบคุม
ปฏิเสธ (ປະ-ຕີ-ເສດ)	ไม่ยอมรับ
ປດ	พูคไม่ຈົງ พູກເທິ່ງ
ປ្រកតិ (ປ្រក-កច-ຕិ)	เป็นประជា เสมօ (ໃຫ້ປັກຕິ ກີ່ໄຄ)
ປ្រອក (ປ្រ-ຫຮອក)	ของเหลวนิคหนึ่ง เมื่ອฤกความร้อนจะ ระเหยเร็วมาก
ປ្រភាគ (ປ្រ-ກាង)	ບອກໃຫ້ຫຼັກນິກ
ປ្រែប	ພູກหรือກາເພື່ອໃຫ້ກັນຂອບ
ປ្រែកម្អ (ປ្រ-ຈັກ)	ຖຸກທ້ອງ
ປ្រែដិម្អ (ປ្រ-កຶກ)	ກាត់ខ្លួន សរោគខ្លួន
ປ្រែបៀង	តະលេងແបៀងបន្ដានីអូនិកបំបាត់ ។ ក្រែងកិ គោកការ
ປ្រែពុទិ (ປ្រ-ផិក)	ការប្រើប្រាស់កិកន

ประเกท (ประ-เพก)	ชนิค
ประนาณ (ประ-มาน)	กำหนดไว้อ่าย่างกร้าว ๆ
ประสา	คำนที่เป็นไป
ประหยัด	ระมัคระวัง
ประหลาด	ແປດ ດີກປະກິ
ปรับปรุง	ແກໄໃຫ້ຄື້ນ
ปราກฎ (ปรา-ກົດ)	ເຫັນໄກສັດ
ปราษູ (ปราກ)	ຜູ້ມີຄວາມຮູ້
ปราด	ໄປໂຄຍເຈົ້າ
ปราบปราบ	ທໍາໃຫ້ໜົມໄປ
ปรารဓนา (ปราກ-ຕະ- ຫາ)	ອຍາກໄດ້ ຄ້ອງການ ຂອງຄວາມເຫັນ
ปรຶກພາ	ຊ່ອງທະຄຸ
ປລ່ອງ	ພູຄໃຫ້ສບາຍໃຈ
ປລຸອນ	ໄມ່ແກ້ ທ່າເຖິ່ນ
ປລ່ອນ	ໃຊ້ແໜນກອກເພື່ອຈະຈັບໄຫ້ໄດ້
ປລ້າ	ທໍາໃຫ້ຕິ່ນ
ປຸດຸກ	ປົກຊອງທີ່ໜັກໃຫ້ຄື້ນ
ປະ	ເວລານີ້
ປັຈຸບັນ (ປັກ-ຈຸບັນ)	ກໍາຄາມ ຂ້ອສົງສັບ
ປັບຫາ (ປັນ-ຫາ)	ເຫຼາ ເພີຍງ ດີວີທີ່ເປັນສີແຄງ ພຣີອສີຄໍາ
ປານ	ເປັນແໜ່ງ ๆ ຄາມຮ່າງກາຍ
ປານໄດ	ເຫຼາໄກ
ປານນີ້	ເວລານີ້

ปั้ง	ເອົາຂອງວາງນິໄຟເພື່ອທໍາໃຫ້ສຸກ
ປີກາຈ (ປີ-ສາກ)	ຜີ ປີກາຈ ກີເຣຍກ
ເປັນນາປ່ເປັນກຽນ	ເປັນຄວາມໜ້ວ
ເປັນອັນຫາດ	ຈົງກີເຕີບາ
ເປົ່າຍ້າ	ໄຟມີຄນ
ແປລ	ໃຫ້ຄວາມໝາຍ
ແປລງ	ເປົ່າຍິນຮູບ
ຜອງຢູ່ (ພະ-ຈານ)	ສູ່ຮູບ ທ່ອສູ່
ຜສນ (ພະ-ສນ)	ຮວມກັນ ປນ
ຜ່ອນຜັນ	ຍອນໃຫ້
ຜອນແໜ້ງ	ໄຟເວັນ ລ່າງກາຍມີເນື້ອນ້ອຍ
ຜ້າພັນຄອ	ຜ້າທີ່ຜູກໄວ້ຫຼືຄອ
ຜົວໜັງ	ສ່ວນນອກສຸຂອງລ່າງກາຍທີ່ຫຸ້ມເນື້ອອຸ່ງ
ຜົ່ນ	ຜົວໜັງທີ່ຫຼູນເຂັ້ມມາເມື່ອສຸກສິ່ງທີ່ເປັນພິບຊື່ງທໍາ ໃຫ້ຄັນ
ເຜົ່ນ	ກະໂຄຄ
ເຜລອ	ໄຟຮະວັງກັງ
ເຜອງຢູ່ (ພະ-ເອີນ)	ເກີດຂຶ້ນໂຄຍໄຟຮູ້ນາກ່ອນ
ເຜື່ອແໜ່	ໃຫ້ສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຍ້ຍັນແກ່ຜູ້ອື່ນ
ໄຜລ	ສູ່ຂຶ້ນມາ ຢື່ນອອກນາໄທເທັນ
ຝຣັ່ງ (ພະ-ຫົ່ງ)	ຊື່ອັນໄນ້ຂັດໜຶນ ພລໃຊ້ຮັບປະທານໄກ
ຜົກໄຟຟ	ເອາໄຈໄສ
ຜ້າ	ກນສູ່
ຝມືອ	ງານທີ່ທ່າກ້ວມນີ້ອ ຄວາມສາມາດໃນການໃໝ່ນີ້ອ

ฝีดเกือง	มีเงินไม่ค่อยพอใช้
ฟูง	พวก หนู
ไฟฟัน	กีกฟูงหัวงอยู่เสมอ
พญา (พะ-ญา)	ผู้เป็นหัวหน้า
พื้น	ผ่าน รอค หลุกไป
พนม (พะ-نم)	ประน姆เมือง
พนักงาน (พะ-นัก-งาน)	เจ้าหน้าที่
พยัก (พะ-ยัก)	ก้มหน้าโถยเริ่ว เพื่อแสดงว่ารู้
พยาธิ (พะ-ยาค)	กัวเชื่อโน้มน徭ษณิค อยู่ในร่างกายคน
พยุง (พะ-บุง)	ช่วยไว้ไม่ให้ล้ม
พรrok (พัก)	พวก หนู
พระชนม์ (พระ-ชน)	อาภ
พระทับ	ใจ
พระราชนิตา (พระ-ราค-ชะ-ที-ตา)	ลูกสาว
พระราชนิตา (พระ-ราค-ชะ-บี-ตา)	พ่อ
พระราชนารดา (พระ-ราค-ชะ-นา-ดา)	แม่
พระเอก	ผู้ชายที่เป็นคัวสำคัญของเรือง
พระราษฎร (พระ-ราค-ชะ-ໂອ-රົກ)	ลูกชาย
พระน	คนที่หากรักความการจับตัวกันป่า
พนมเมือง (พน-ລະ-ເມືອງ)	ชาวนเมือง

พลอย	เป็นคำไปค้าย
พลา	ทำพร้อมกัน
พลาสติก (พลัค-ตะ-ติก)	ของชนิดหนึ่งที่สามารถทำให้เป็นรูปร่างต่างๆ ได้ โดยใช้ความร้อน
พวง	เป็นกลุ่ม
พอดี	เหมาะสม
พ่อคุณ (พอ-คุน)	เป็นคำพูดเพื่อเอาใจ ในที่นี้หมายถึงลูกกรัก
พักแรม	อยู่ค้างเพียงระยะหนึ่ง
พัน	วงโคลออบ
พาณิชย์ (พา-นิค)	การค้าขาย
พาบุ	ลมที่พัดแรง ๆ
พาหนะ (พา-หนะ-นะ)	สิ่งที่ใช้พาไปยังที่ต่าง ๆ
พิจารณา (พิ-ชา-ระ-นา)	คิด
พินาศ (พิ-นาศ)	ความนิบหาย
พินต์ (พิ-บัค)	ความเสียหาย
พิเศษ (พิ-ເຕັກ)	แปลกกว่าธรรมชาติ
พิ่ง	เวลาที่ผ่านไปไม่นาน
พืชผล (พຶກ-ຜົນ)	สิ่งที่เกิดขึ้นจากการเพาะปลูก
พูน	เพิ่มขึ้น
เพชร (ເພັກ)	ชื่อแก้วที่แข็งที่สุด ใช้ทำเครื่องประดับ
แพลง	บีกไป ไม่ตรง เอียง
ไฟเราจะ	นำฟัง
ฟ่าด	ตี
ฟัน	กลับมีชีวิตเหมือนเดิม
ฟุ่งเฟือ	อยากให้ในสิ่งที่ไม่จำเป็น

พุตบอน (พุค-บอน)	ลูกกลม ๆ ที่ใช้เท้าเตะเป็นกีฬาแห่งขัน
ฟุ่นเฟือบ	ใช้จ่ายเกินควร
ภรยา (พัน-ระ-ยา หรือ พัน-ยา)	ผู้หญิงที่อยู่กินกับผู้ชาย
กับ	สิ่งที่นำกลัว อันตราย
ภาชนะ (พา-ชา-นะ)	เครื่องใช้สำหรับใส่สิ่งของ
ภาระ	หน้าที่ที่ต้องทำ
กัญโญ (พิน-โย)	มากขึ้นไปอีก
ภูนาด (พู-บาน)	พระเจ้าแผ่นดิน
ภูตผี (พูค-ผี)	ผี
นรรถ (ນอ-ระ-รถ)	สิ่งของเงินทองของคนตายที่มอบให้
นรรยาท (ນัน-ยาค)	กิริยาท่าทาง
โนบ	ให้
นะกอก	คำไม้พากหนึ่ง มีหลายชนิด
นะป่วง	คำไม้ชันนิกหนึ่ง ผลเมื่อสุกมีสีเหลืองอมแครง มีรสเปรี้ยวและหวาน
นะบุน	คำไม้ชันนิกหนึ่ง ผลมีรสเปรี้ยว
นักจะ	ปอย ๆ
นั้นฉา (มัค-ฉา)	ปลา
นันหนนา	แน่นอน
น่าน	สิ่งที่ใช้บัง
นิ	ไม่
นิ่ง	สิ่งที่คิด
นิตร (มิค)	เพื่อน

เม็ดมะกัล่า	เมล็ดข้าวองคันไม้ชันนิกหนึ่ง มีสีแดงและแห้ง
เมตร (เมก)	ความยาวเท่ากับ 100 เซนติเมตร หรือ 2 ศอก
เมื่อกี้	เวลาที่ผ่านมาไม่นาน
เมืองหลวง	จังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ทำการรัฐบาล
แม่เหล็ก	แรชานิกหนึ่ง กรุํคเหล็กไก่
แม่น้ำ	ร้าไก้อ่าย่างถูกค้อง
ไม้เท้า	ไม้สำหรับเดินยืนคั้ว
ไม้พลอง	ไม้กัก留住ที่ถูกเสือใช้
ไม้โซน (ไม้-สะ-โนน)	คันไม้ชันนิกหนึ่ง ในเล็ก ๆ กอกสีเหลืองใช้รับประทานได้
ไม้ตรี	ความเป็นเพื่อน ห่วงกีก่อกัน
บกบ่อง	พูดแฝดสิงที่คี
ข้อน	ชุมค่วยสี
ยาสภาพดิต (ยา-เสบ-คิก)	สิงที่เป็นพิษแท้ทำให้คนต้องการปอย ๆ เอาของวางบนไฟเพื่อทำให้สุกหัว
ย่าง	เครื่องใช้สำหรับใส่ของ ทำค่วยแห้มีหมู่สำหรับสะพาย
ย่าน	
ขันดี	ศิจ ชอบใจ
ขัน	ละเขียง
ขิด	จับ ดึงเอาไว้
ขันขะ	คงอยู่นาน
ขุ่ย	ยับ ไม่เรียบ
เยอะ	มากมาย
ใบ	สิงที่เป็นเล็บเล็ก ๆ บาง ๆ

รถจักรยาน (รค-จักร-	รถดินที่มีสองล้อ
ร่วง	หล่น หลุด
ราดเรือ	เรวไว
รอง	แยกออกไป แยกออกจากกัน
รองคอน	ถีด้วน
รื้อขบ	จำนวนที่นับติด 似บครังก้ายกัน
ระบบ	กอน ซ่อง
ระหว่าง	ส่วนกลางกลาง
รังเกียจ (รัง-เกียจ)	เกลียด ไม่พอใจ
รัชกาล (รค-ชะ-กาน)	ช่วงเวลาที่พระเจ้าแผ่นดินองค์หนึ่ง ๆ ครอง
ราชสมบัติ	ราชสมบัติ
รัต	มัคให้แน่น
รับจ้าง	การทำงานเพื่อให้ได้เงินตอบแทน
รับรอง	ค้อนรับ
ร่าเริง	กีใจมาก
รางวัล (ราง-วัน)	สิ่งของที่ให้เพื่อทำความคุ้มครอง
ราชธานี (ราช-ชะ-ทา-นี)	เมืองหลวง
ร่าเรียน	เรียนให้ดี
รากาญ្យ (ร่า-กาน)	รากวน เปื้อ
รินฝีปาก	ขอบปาก
รุกราน	บุกเข้าไป
รุนแรง	ไม่เรียบร้อย
รุปร่าง (รูบ-ร่าง)	ลักษณะภายนอกที่มองเห็น
เรื่อง	เที่ยวไปไม่เป็นที่

เร่ง	รีบ
เรียงราย	อยู่ต่อกันไปไม่ขาดระยะ
เรื่อ	สีอ่อน ๆ
เรื่อง	ตัวง ถูกใจ
เรือน	สิ่งที่ปลูกสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นที่อยู่
โรงสี	ที่สำหรับสีข้าว
โรงอาหาร	สถานที่สำหรับรับประทานอาหาร
ฤกษ์ (เริก)	เวลาที่เหมาะสมสำหรับทำกิจการต่าง ๆ
ฤกษ์ (ริก)	ความมีอำนาจ
ฤาษี (รือ-สี)	นักบวชที่อยู่ในป่า
ล่วงหน้า	ก่อนเวลาที่กำหนดไว้
ลัง	ไม้ที่คือเป็นรูปสี่เหลี่ยม ใช้ใส่สิ่งของ
ลั้น	คั้ง
dane	ทิ่วง ถนน
ดำเนิน (ดำเนิน)	ทางน้ำเล็ก ๆ ที่ไหลจากเขา
ลึกดำเนิน	ลึกมาก
ลุ่	เอ่น เอียง
ลูกจ้าง	คนที่รับจ้างทำงาน
เลว	ไม่ดี
เลี้ยง (เล)	หลอกให้เชื่อ
เลี้ยวลด	คดไปคดมา ไม่ตรง
เลือด	น้ำสีแดง ๆ ที่อยู่ในร่างกาย
เลือนราง	ไม่ชัด
โล่ง	ว่าง
โลก (โลก)	อยากได้ไม่รู้จักพอ

ว่องไว	เร็ว
วัง	ก่ออยู่ของเจ้าชาย ส่วนของแม่น้ำทรงที่ลึก เป็นถ้ำ
วานชั้น	วันก่อนวันนี้หนึ่งวัน
วิชาการ	สิ่งที่เกี่ยวกับความรู้
วิทยา (วิ-คะ-ยา)	ความรู้
วิศว (วิ-เศว)	มีอำนาจ
วุ่นวาย	ไม่สงบ
เวียงชัย	เมือง
เวียน	หมุน
แวร์	ไก้ยันค้อย ๆ
ໄร์ใจ	เชื่อใจ
เศรษฐี (ເສດ-ຕີ)	คนมั่งมี
stagna (ສະ-ຫງາ)	นำการพนับดีอ
สดใส	ไม่ชุ่นชัว
สด (ສະ-ຕີ)	รู้สึกว่า
สถาน (ສະ-ດານ)	ที่
สนับสนุน (ສະ-หนับ- ສະ-หนุน)	ช่วยเหลือ
สนิกสนน (ສະ-หนິກ- ສະ-หนນ)	ซ้อมพอ
สันโถ	ผลไม้ชนิดหนึ่ง มีรสเปรี้ยวและหวาน
สมบูรณ์ (สม-บູນ)	เต็ม มาก
สมอ (ສະ-ໜອ)	ของหนักที่ถ่านใช้หรือเชือกอยู่กับเรือ ใช้ทึบ ในน้ำเพื่อให้เรือจากอยู่กับที่

สมุน (สะ-หมุน)	คนที่อยู่ในบังคับ คนรับใช้
สมัคร (สะ-หมัค)	เห็นใจ พอดี
สมอง (สะ-หมอง)	ส่วนที่อยู่ในศีรษะ เป็นที่รวมประสาท ทำให้เกิดความรู้สึก
สมัย (สะ-หมัย)	เวลา คราว
สมโนธรรม (สะ-โน-สอน)	ร่วมชุมชนกัน
สรวงน้ำ (สอง-น้ำ)	อาบน้ำ
สารเตริญ (สัน-เติน)	พุกซม
ตร้อย (ต้อຍ)	เครื่องประดับที่ทำเป็นสายยาว ๆ
สารผน (สะ-ผน)	ถังผน ทำความสะอาดผน
สรุป (สะ-หรุบ)	รวมความ เอ้าแท้สิงที่สำคัญ
สดด (สะ-หลด)	ไม่สดชื่น เหรา
สดับ (สะ-หลับ)	หันไว้เรียงต่อ ๆ กันไป
สวนรอข	ทำคัวแทนคนอื่น โดยให้เข้าใจว่าเป็นคัวจริง
สวนรค (สะ-หวัน)	เมืองฟ้า
สหกรณ์ (สะ-หะ-กอน)	งานที่ร่วมกันทำ แล้วแบ่งก้าไว้เท่า ๆ กัน
สะกดรอข	คำโดยไม่ให้รู้คัว
สะบัด	ทำให้หลุด
สะพาข	แขนไว้ทึป้า
สะไภ	เมืองของญาคิพน้อง
สังกะสี	แรชนิกหนึ่งใช้ทำเครื่องใช้
สังเกต (สัง-เก็ค)	ถูอย่างตีด่วน
สัญญา (สัน-ยา)	อกลงกัน
สัมฐาน (สัน-ถาน)	ลักษณะ

ສັນ	ມີອາການໄມ່ປົກຕິ ໄນຄົງທີ່
ສານ	ໃຊ້ກອກຫວີ່ວາງສັບກັນໄປນາ ເພື່ອທ່າເກີ່ອງໃຫ້
ສາມັ້ນ (ສາ-ມັນ)	ປົກຕິ ໂຍກ້ວ່າ ຖໍ່ໄປ
ສາເຫດ (ສາ-ເໜັກ)	ສິ່ງທີ່ທ່າໄຫ້ເກີ່ອງເຮືອນນັ້ນ ຖໍ່ຈັ້ນ
ສາແຫວັກ	ເກີ່ອງໃຫ້ທ່າຄ້ວຍຫວາຍໃຫ້ໄສສິ່ງຂອງ
ສໍາຮອງ	ເກີ່ອງໃຫ້ໄວ້ ໃນທີ່ນີ້ໝາຍເຖິງ ຜູ້ເກີ່ອງສໍາຫວັນ
ສໍາວາຜູ (ສໍາ-ວານ)	ເປັນລູກເສືອສາມັ້ນຕ່ອງໄປ
ສໍາສື່	ສະບາຍກາຍສະບາຍໄຈ
ສໍາເຫັນຢັກ	ປຸຍທີ່ໄດ້ຈາກຜ້າຍ
ສໍາກວານ	ໄກຍືນ ພັງ
ຖຸດຟື້ນອົອ	ສິນ້າເວີນ
ຖຸຈົງຕີ (ຖຸ-ຈະ-ຫຼິກ)	ທ້າອຍ່າງເຕັມທີ່
ຖຸວິຫາ	ປະປຸດຕິກຸນຄູກຄ້ອງ
ຖຸຕຽ (ຖຸກ)	ກວງອາທິກົດ
ເສົ່າຂົນ (ສະ-ເໜິ່ງນ)	ກົງ
ເສົ່ານິນ (ເສີນ)	ເຮັບຮ້ອຍ
ເສົ່າສະລະ (ເສີບ-ສະ-ຫລະ)	ເພີ່ມ ເຕີມ
ເສົ່າອົນ	ຍອນໄ້
ແສນ (ສະ-ແນນ)	ໄມ່ເຈົ້າຜູ ເລວດງ ໄນຕີ
ໜົງອນ	ສິ່ງທີ່ນີ້ຄົກນີ້
ໜູ້ວ້າຄາ	ເນື້ອທີ່ກອກອູ່ບູນຫວ້າໄກ່ທ່ຽວນິກບາງໜົນິກ
ໜົວດ	ພີ້ທີ່ຂຶ້ນເປັນກອກຄາມພັນຄົນ ໂນຍາວແລະຄົມ
ໜົວໄນ້	ໜົນທີ່ຂຶ້ນແໜ້ນອົມື່ມີປັກບັນ
	ກັນອ່ອນຂອງໄຟ

หนอง	แปลงน้ำที่อยู่ตามป่าและทุ่ง
หนานุบ (หน้า-นูก)	ส่วนของบ้านที่ยื่นออกมายังหน้า
หน้าเสียบ	หน้าสดๆเพราะใจไม่คี
หนาน	ส่วนแหลม ๆ ที่งอกออกจากกิ่งไม้
หนาป่า	หนาพากหนึ้ง หากินเป็นฝูง ครัวร้าย
หนู่	พาก กดุม
หมาปากลัวบ	สำกันของกลัวบ
หลงไหลด	ไม่รู้สึกคัว
หล่น	ตกลงมา
หลบ	ไม่ให้ถูกคัว
หลอกหลวง	ทำให้เข้าใจผิด
หลักฐาน (หลัก-ฐาน)	สิ่งที่บอกรู้ว่าเป็นเช่นนั้นจริง ๆ
หลักแหล่ง	ที่อยู่ประจำ
หนอง	จำนวนสิ่งของที่แนบทั้งสองสามารถรวมไว้ได้
หันเหียน	หมุนไปหมุนมา
หัน	เอาของวางบนที่รองรับ แล้วคัดให้เป็นชั้น เล็ก ๆ
หากิน	หาเลี้ยงชืophilค้าขคณเอง
หารือ	ทำให้เกิดเรื่อง
หวาน	เอาของไว้ทิ่ปล่ายค่านหักสองข้าง ใช้ป่าเบนก คานกรงกลาง
หายตัว	ไม่เห็นคัว
เงา	ขาดเพื่อน ท้องอยู่คนเดียว
เง้อ	น้ำที่ซึมออกมามากมีผิวน้ำ
เหลวไหล	ไม่ได้เรื่อง

ເຫັນ	ກໍາເສີງທຶນອອຍໃຫ້ກຽງ
ເຫຼືອນ	ໜ້າເລືອງຄູ
ເຫົ່ານ	ກໍາໃຫ້ອອກໄປຈາກຄັ້ງ
ແຫນ	ເງິນຫັນ
ໂໂກ (ໂໂນ)	ຜູ້ທີ່ກາຍແຄຸກກາຣົນລ່ວງໜ້າ
ອຸ່ນ (ອະ-ຫຸ່ນ)	ຊີ້ວິໄລເລືອຍໜົນນິກໜຶ່ງ ມີຜລເປັນພວງ ໃຊ້ຮັບປະການໄດ້
ອດອາກ (ອົກ-ຫຍາກ)	ໄມ້ມີຈະກິນ
ອນຸໝາຕ (ອະ-ນຸ-ຍາກ)	ຍອນໃຫ້
ອນຮນ	ສັ່ງສອນ
ອພຍພ (ອນ-ພະ-ຍບ)	ບ້າຍທີ່ອູ່
ອກີເຢກ (ອະ-ຝີ-ເສກ)	ແກ່ງງານ
ອ້ວນກ້ວນ	ອ້ວນນາກ
ອວນ	ມີເນື້ອນມາກກວ່າປຽກຕີ
ອັກຍະ (ອັກ-ສອນ)	ກ້ວໜັນສືອ
ອັຫຍກສັຍ (ອັກ-ກະ-ຍາ-ສັຍ)	ນິສັຍໃຈຄອ
ອາກາຣ (ອາ-ການ)	ຮູ້ສຶກ
ອາມາຕ (ອາ-ຄາຄ)	ຜູ້ໃຈເຈັນແລະອຍາກກ້າວ້າຍຄອບແກນ
ອາຍ	ໝາຍໜ້າ
ອ້າຍ	ຄໍາເຮືອກຜູ້ຮ້າຍໃນການໝາກທ້ອງດິນ
ອາລັບ	ຫ່ວງໃຍ
ອາສາ	ກໍາຕ້ວຍຄວາມເຫັນໃຈ
ອືກ	ນາກໜົນນິກໜຶ່ງ ຂາສີກໍາ ວ້ອງກາ ຖ.
ອື່ນ	ເຕື່ອງຄັ້ງ
ອຸ່ນນ	ນາກນາຍ

ເອກຮາຈ (ເອກ-ກະ-ຮາກ)	ໄມ້ເຂັ້ນກັບຜູ້ອື່ນ
ເອກເຫັນກ (ເອກ-ຂະ-ເຫັນກ)	ນັ້ງທຽບອນອນໃນທ່າເອນແນບຍ ฯ
ເອິງ	ກໍາແທນຊື່ອຜູ້ທີ່ພຸດຄັວຍ (ໄມ້ສຸກາພ)
ເອັນ	ໄມ້ຄຽງ
ເອັນດູ	ຮັກໂກຣ
ເອະຍະ	ເສີຍງົກ
ເອາຍ່າງ	ທ່າຄານຍ່າງ
ເອື້ອນ	ຢືນມືອຫຍົນຂອງທີ່ອູ້ໄກລ ฯ
ແອນ	ຊ່ວນ
ໂອກສາ (ໄອ-ກາສ)	ເວລາທີ່ເໜາະ
ໝື່ອ	ເກລື່ອນທີ່ອ່າງຮວບເວົວ
ໂອກຫາກ	ເສີຍງົມນ່າຟັງ

ແຈ້ວ

ແຂວງໄຫດ

คำนำ

ด้วยกระกรงศึกษาธิการ ได้พิจารณาเห็นควรให้มีการจัดทำสื่อการเรียนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ชั้น เที่ยงปีก่อนการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ อีกทั้งเพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัยและความเชี่ยวญ ก้าวหน้าทางวิทยาการ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่างแผนการสอนและสื่อการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ขึ้น ดังมีรายนามดังไปนี้

๑. นางรัชนี ศรีไพรวรรษ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสุจอนน์ อิงคะสุวนิชย์	๓. นายบุญเสริม ฤทธาภิรมย์
๔. นางเดือนใจ แก้วโภกษา	๔. นายสมาน บุญลัคน์
๖. นางสาวเข็มทอง คันธพนิต	๕. นางนวลจันทร์ นิเกิลควรวิทย์
๘. นางสาวนิตยา อุณสุiron	๗. นางรพีพันธุ์ นากรวัตต์
๑๐. นางสาวจินดา ใบกาญชัย	๑๑. นายสมพงษ์ พลศรี
๑๒. นางสาวพุณศรี อิ่มประไพ	
๑๓. นางสุชาดา วัยรุพี	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๔. นางสาววันเพ็ญ พงษ์จินดา	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

คณะกรรมการดังกล่าวมีคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำปีก่อนด้วยผู้ทรงคุณวุฒิดังรายนาม

ดังไปนี้

๑. นายสมาน แสงมณี	๒. นางฐาปนี นาครทรรพ
๓. นางสาวพัฒนา ภาสบุตร	๔. นางสาววรรณี ศุนทรเวช
๕. นางจิรวรรณ จึงเจริญ	๖. นางกิติยาดี บุญชื่อ
๗. นางวัลลีย์ ปราสาททองโอสถ	๘. นายสวัสดิ์ คงกล

คณะกรรมการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑ ขึ้น เพื่อให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนในกิจกรรมภาษาไทย ได้เรียนเรียงเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจด้วยความสนุกเพลิดเพลิน และได้จัดทำภาพประกอบให้เหมาะสมกับข้อความด้วย

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนภาษาไทยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือในการจัดทำไว้ ณ โอกาสนี้

กรมวิชาการ

เมษายน ๒๕๒๑

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๒

C - ๙๙๙

(นายสมาน แสงมลิ)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เบงอ
เมืองไทย

พิมพ์โดยบิณฑ์กุรุสภา สำนัก
นথกนส แก้ไขครั้งที่ ๔ ๒๕๒๒

๒๕๐๐๗๑๕ (๑)